

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"

Спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

Галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

Форма навчання: **заочна**
очна (денна), заочна, дистанційна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему: «Аналіз ліквідності та платоспроможності СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД»»

здобувача: **Ширгана Руслана Петровича**

Науковий керівник: **д.е.н., доцент Цятковська Олена Віталіївна**
(науковий ступінь, учене звання, ППБ)

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: **д.е.н., доцент Цятковська О.В.**

(підпис)

Київ – 2025

Реферат

Кваліфікаційна робота містить 67 сторінок, 10 таблиць, 11 рисунків, список використаних джерел з 47 найменувань, додатки.

«Аналіз ліквідності та платоспроможності СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД»»

Об'єктом дослідження є процес аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка рекомендацій щодо удосконалення аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі завдання:

- визначити організаційні та технологічні особливості діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- узагальнити підходи до визначення сутності ліквідності та платоспроможності;
- дослідити методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності;
- провести аналітичне дослідження ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- провести аналітичне дослідження ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за відносними показниками;
- визначити фактори впливу на рівень ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- обґрунтувати перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності та провести їх економічне обґрунтування.

Теоретична значущість дослідження полягає у розширенні наукових підходів до визначення ліквідності та платоспроможності підприємства. *Методична значущість* полягає у розробці методичних рекомендацій щодо забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності. *Практична значущість* дослідження полягає у впровадженні запропонованих напрямів оптимізації аналізу ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2025.

Рік захисту кваліфікаційної балаклавської роботи: 2025.

Ключові слова: ліквідність, платоспроможність, облік, баланс, факторний аналіз.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
 РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ	
ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»	
1.1. Організаційні та технологічні особливості діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».....	11
1.2. Економічна сутність ліквідності та платоспроможності.....	16
1.3. Методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності.....	24
 РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ ТА	
ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»	
2.1. Аналіз ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»	33
2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».....	38
2.3. Факторний аналіз ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».....	45
2.4. Перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»	49
ВИСНОВКИ.....	53
 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	56
 ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність підприємства у сучасному бізнес-середовищі пов'язана з численними викликами та ознаками, які визначають можливість ефективного функціонування та досягнення цілей діяльності. Для українських підприємств за останні роки сформувалося сукупність викликів, які були пов'язані з обмеженнями діяльності під час пандемії коронавірусної інфекції та пов'язані з воєнним станом. Це призвело до втрати ліквідності і платоспроможності в окремих секторах економіки та формуванням ризиків для інших секторів. Наприклад, втрата ліквідності і платоспроможності в торгівлі призводить до втрати ліквідності і платоспроможності в сільському господарстві, переробній промисловості, транспорті та інших суміжних галузях. Тому проблематика ліквідності і платоспроможності є актуальною завжди, оскільки передбачає виконання зобов'язань підприємств перед своїми постачальниками, працівниками, державою та комерційними банками.

В умовах макроекономічної нестабільності підприємства повинні прагнути до забезпечення та збереження належного стану ліквідності і платоспроможності, що дозволить виконати свої боргові зобов'язання, уникнути штрафів та залишитися на ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сутності та підходів до аналізу ліквідності і платоспроможності досліджуються у наукових працях багатьох вчених, до яких належать: Білявська А. В., Воробйова А. О., Гаєвська О. С., Довгополюк Г.Ю., Ковальчук Н. О., Компанієць А. О., Левкович О. В., Лопатовська О. О., Люта О.В., Мізунська І. Р., Нікольчук Ю. М., Пігуль Н.Г., Пономарьова К. В., Роганова Г. О., Рудика В. І., Томчук О.Ф., Щербакова К. В., Фабіянська В.Ю. та ін. Деякі науковці зосереджені на дослідженні ліквідності підприємств: Варченко О. О., Давиденко Н. М., Драган О. О., Жаворонок А. В., Жовніренко О. В., Зубченко В. В., Качула С. В., Ковальчук Н. О., Лазаришин А. В., Лазаришина І. Д., Лемішко О.О.,Огренич Ю. О., Погорелов Б. В.,Рачинський О. В.,

Старостенко Г. Г., Терен Г. М., Турубарова Я. О., Федішин М. П. та ін. Однак деякі питання аналізу ліквідності і платоспроможності є досі малодослідженими.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка рекомендацій щодо удосконалення аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства. Для досягнення поставленої мети визначено наступні *завдання*:

- визначити організаційні та технологічні особливості діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- узагальнити підходи до визначення сутності ліквідності та платоспроможності;
- дослідити методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності;
- провести аналітичне дослідження ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- провести аналітичне дослідження ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за відносними показниками;
- визначити фактори впливу на рівень ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»;
- обґрунтувати перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності та провести їх економічне обґрунтування.

Об'єктом дослідження є процес аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять наукові праці провідних зарубіжних і вітчизняних вчених та фахівців з питань фінансово-економічного аналізу. У процесі проведення дослідження були використані наступні форми, способи та методи: теоретичного узагальнення – для уточнення понять «ліквідність» та «платоспроможність», системи показників ліквідності та платоспроможності; аналізу і синтезу – для розробки системи

показників оцінки, що адаптована до діяльності торгівельного підприємства; системний, економіко-статистичні та економіко-математичні – для аналізу стану та динаміку ліквідності балансу, коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В кваліфікаційній роботі розглянуто різні підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності, визначено послідовність етапів проведення аналізу ліквідності та платоспроможності. Здійснено практичне аналітичне дослідження ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», обґрунтовано перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності.

Інформаційна база дослідження – праці вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків, дані офіційного сайту СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», фінансова звітність та дані бухгалтерського, управлінського обліку.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел з 47 найменувань та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

1.1. Організаційні та технологічні особливості діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» функціонує в Україні як спільне українсько-єстонське підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» у сфері дистриб'юції лікарських засобів і товарів медичного призначення на території України. Діяльність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» зосереджена в Україні. Офіс знаходиться на вулиці Бориспільська, 9Ж, Київ, Україна.

СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» створене з метою отримання прибутку шляхом здійснення торговельної та посередницької діяльності, виконання робіт та надання послуг.

Головною ціллю СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» є максимальне задоволення споживачів та партнерів, а також досягнення передових позицій на ринку.

Стратегія СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» передбачає завоювання та закріплення міцних позицій на ринку оптової торгівлі лікарськими засобами, зростання обсягів фінансування, реалізацію соціальних програм через аптечні мережі.

Згідно КВЕД 2010 основним видом діяльності підприємства є оптова торгівля фармацевтичними товарами (код за КВЕД 46.46), іншими видами діяльності є складське господарство (код КВЕД 52.10) та транспорт (коди КВЕД 49.41, 52.29), роздрібна торгівля (коди КВЕД 45.32, 47.79), різні види оптової торгівлі (коди КВЕД 46.11, 46.21, 46.39, 46.51, 46.76, 46.77, 46.90), інформаційні послуги (коди КВЕД 63.99), операції з нерухомим майном (коди КВЕД 68.20), професійна діяльність (коди КВЕД 70.22, 73.11, 73.20), допоміжні комерційні послуги (коди

КВЕД 77.11, 82.99), охорона здоров'я (коди КВЕД 86.90), інші послуги (коди КВЕД 95.11).

В основі основної діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», тобто посередницької діяльності перебуває торгівля такими категоріями товарів як лікарські засоби, біологічно активні добавки, вироби медичного призначення, косметика, інші товари медичного та косметологічного призначення. З акцентом торгівлі саме лікарськими засобами.

Відповідно до основного виду діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» є лідером за підсумками 2024 року, конкурентами визначено ТОВ «БАДМ», ТОВ «ВЕНТА. ЛТД», Корпорація «АРТЕРІУМ», ТОВ «Асіно Україна», ТОВ «Тева Україна», ТзОВ Фірма «Волиньфарм» та інші. Досліджуване підприємство належить до лідерів фармацевтичного ринку України.

Для забезпечення діяльності сформовано організаційну структуру з базового підприємства та дочірніх підприємств. Організаційна структура СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» включає у себе Центральний офіс у м. Київ і мережу аптечних складів, яка охоплює усю територію України та управління ними здійснюється у філіях (Вінницька, Дніпровська, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Львівська, Одеська, Полтавська, Харківська) та наявний власний автопарк для ефективної логістики. Штат працівників становить понад 2500 осіб (2022 рік – 2 557 осіб, 2023 рік – 2 515 осіб, 2024 рік – 2 558 осіб).

Органами управління СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» є: єдиний учасник товариства – вищий орган управління; дирекція на чолі з Генеральним директором (Гуцал І. М.) – колегіальний виконавчий орган управління, до якого входить заступник генерального директора та директор юридичного департаменту.

На рис. 1.1 наведено участь СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» у формуванні дочірніх підприємств та рівень контролю через формування статутного капіталу. За даними публічних ресурсів можна визначити, що окремі підприємства мають однаковий вид діяльності, а саме оптову торгівлю фармтоварами (ТОВ «Оптіма-Фарм Луганськ»), інші мають надання в оренду й експлуатацію нерухомого майна (ДП «СК Омега-2 Логістик» та ПП «Карумаа», ТОВ «Глобал Фунго»), торгівля

товарами широкого асортименту (ТОВ «Феррат-Фарм»), неспеціалізована оптова торгівля (ТОВ «Комерційна Фірма «Стартап» та ТОВ «Галатія»), надання інших фінансових послуг (ТОВ «Анкора-Інвест»). Таким чином, СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» засноване у 1994 році та з часу заснування формувало власну інвестиційну політику, що реалізувалася через засування інших юридичних осіб, проте їх частина припинила свою діяльність та актуальним є володіння цінними паперами чи частками статутного капіталу у ПП «Карумаа», ТОВ «Глобал Фунго», ДП «СК Омега-2 Логістик».

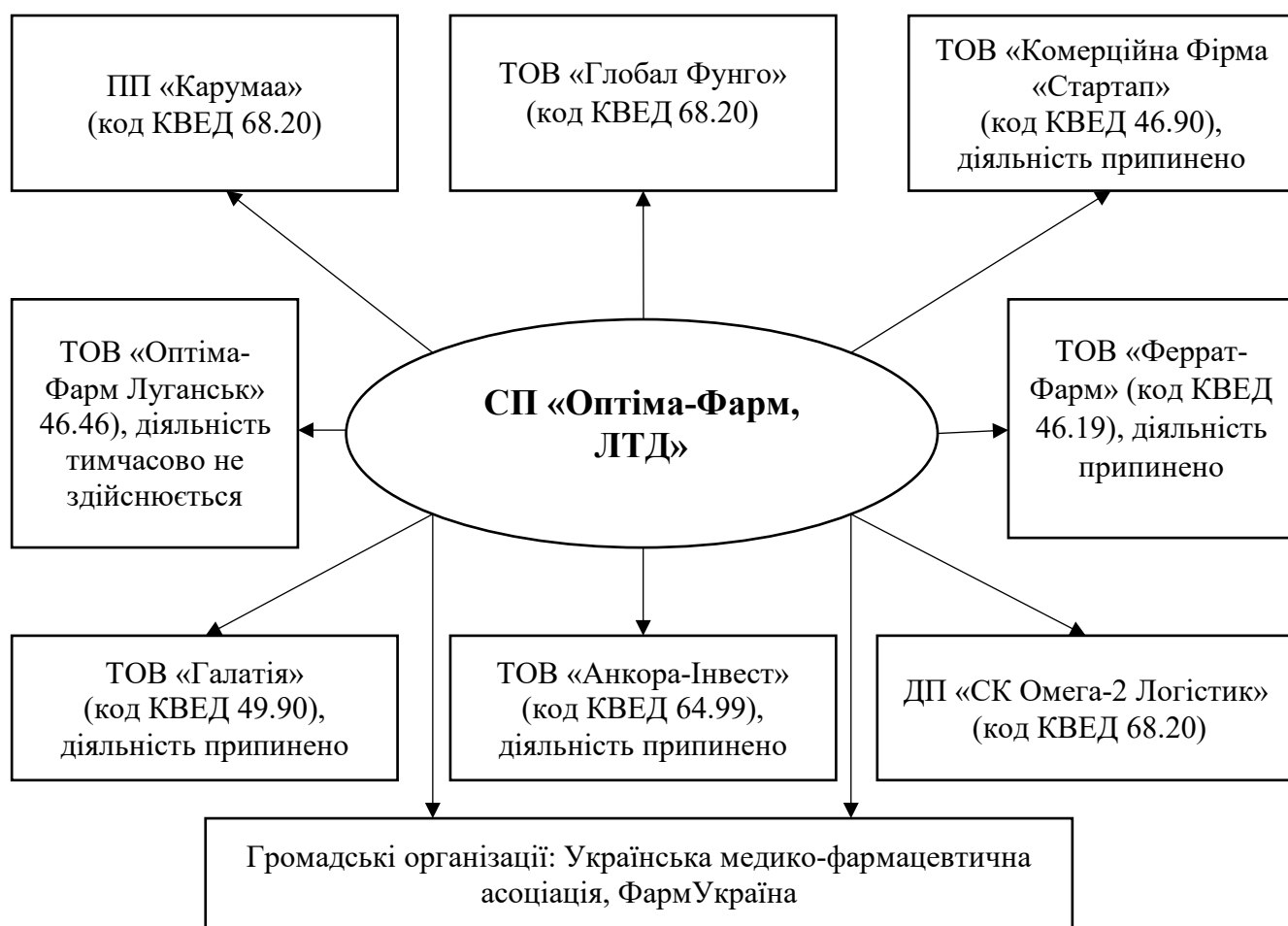

Рисунок 1.1 – Структура власності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Кінцевим бенефіціаром підприємства є Губський Андрій Іванович, що має власність у таких юридичних особах як ТОВ «Аптека НЦ», що є національною мережею аптек та спеціалізується на роздрібній торгівлі фармтоварами, ТОВ «Випробувальний центр «Тест», ТОВ «Спеціалізований медичний центр

«Оптіма-Фарм», що здійснює загальну медичну практику, ТОВ «Лінзоманія», що здійснює торгівлю в спеціалізованих магазинах, ТОВ «Укрбуд Інвестор», що спеціалізується на будівництві житлових та нежитлових будівель, ТОВ «Фармпредставник», Благодійний фонд «Все подолаємо». Таким чином, за кінцевим бенефіціаром СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» пов'язують з ТОВ «Аптека НЦ» та медичним центром «Оптіма-Фарм», що функціонує в м. Київ.

Особливостями діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» є участь у публічних закупівлях та активна реалізація лікарських засобів та продукції медичного призначення на користь державних установ, таких як ДП «Медичні закупівлі України», Департамент охорони здоров'я КМДА, Львівський онкологічний регіональний лікувально-діагностичний центр, Центр охорони здоров'я ДКВСУ, Охмадит, Національний інститут раку та ін. У 2022 році публічні закупівлі за участю СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» становили 80 139 тис. грн, у 2023 році обсяги закупівель становили 396 586 тис. грн, у 2024 році обсяги закупівель становили 2 033 678 тис. грн. У сфері публічних закупівель максимальні контракти були укладені на продаж таких медичних препаратів: Альбумін, Альтеплаза, Амідарон, Аугментин, Афліберсепт, Будесонід та формотерол, Гідазепам, Доксциклін, Епінефрин, Еритропоетини, Імуноглобулін, Іопромід, Йогексол, Клозапін, Колістин, Озельтамівір, Пірацетам, Рисдилам, Тимоглобулін, Хлорпромазин та ін.

Система бухгалтерського обліку СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» відповідає вимогам чинного законодавства та враховує особливості діяльності з розробленою та адаптованою системою обліку складського господарства та дебіторської заборгованості. Оподаткування СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» здійснюється на загальній системі оподаткування та варто відмітити застосування різних ставок ПДВ, а саме ставки 7% для лікарських засобів та виробів медичного призначення, а також ПДВ за ставкою 20% для інших товарів та надання послуг. У 2019-2020 роках підприємство мало статус великого платника податків.

Функції системи внутрішнього контролю у СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» розподілені між наступними структурними підрозділами, відповідно до їх повноважень:

- Департамент внутрішнього контролю та ревізій;
- Департамент бухгалтерського обліку;
- Відділ управління якістю;
- Служба безпеки.

Відповідальність за формування та складання фінансової звітності на підприємстві покладено на головного бухгалтера підприємства. Фінансова звітність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» є фінансовою звітністю загального призначення, яка формується з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

За основними показниками діяльності можна визначити прибутковість діяльності та ефективне використання активів та власного капіталу. Прибуток становив 2 209 335 тис. грн у 2022 році, 3 738 833 тис. грн у 2023 році, 3 574 455 тис. грн у 2024 році, що вказує на збільшення абсолютного результату діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД».

Отже, СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» функціонує в Україні як спільне українсько-єстонське підприємства, створене з метою отримання прибутку шляхом здійснення торговельної лікарськими засобами та товарами медичного призначення та посередницької діяльності, виконання робіт та надання супутніх послуг. Діяльність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» забезпечується через забезпечення діяльності та пряму співпрацю з ТОВ «Аптека НЦ» та медичним центром «Оптіма-Фарм», а також державними і комерційними закладами охорони здоров'я і аптеками, в тому числі активна участь у публічних закупівлях.

1.2. Економічна сутність ліквідності та платоспроможності

Визначення сутності ліквідності і платоспроможності доцільно розглядати для цілей визначення фінансового стану підприємства та ефективності управління підприємством. З всієї сукупності економічних показників та показників діяльності ліквідність та платоспроможність є ключовими показниками, що цікавлять різні групи стейкхолдерів, а саме партнери зацікавлені в доброму стані ліквідності і платоспроможності для вчасного виконання зобов'язань та здійснення платежів, комерційні банки та інші кредитори зацікавлені в доброму стані ліквідності і платоспроможності для вчасного погашення кредитів та відсотків за ними, акціонери зацікавлені в доброму стані ліквідності і платоспроможності для збереження капіталу і виплати дивідендів, а також підтримання високого рівня ділової репутації, працівники зацікавлені в доброму стані ліквідності і платоспроможності для вчасної виплати заробітної плати та інших передбачених трудовим законодавством платежів, держава зацікавлена в доброму стані ліквідності і платоспроможності для вчасної і повної сплати податків до бюджетів різних рівнів, а також забезпечення достатнього рівня платоспроможності та платіжної дисципліни в економіці.

У розуміння сутності ліквідності і платоспроможності зацікавлені всі групи стейкхолдерів підприємства. Однак, в економічній літературі дискусійними залишаються питання сутності ліквідності та платоспроможності, визначення спільних та відмінних рис між двома поняттями.

Насамперед звернемося до чинного законодавства для визначення досліджуваних понять.

Поняття «ліквідність» визначено для цілей регулювання діяльності комерційних банків (постанова НБУ № 114 від 21.12.1993 р., постанова НБУ № 469 від 30.12.1997 р.) та кредитних спілок (Розпорядження Держфінпослуг України № 7 від 16.01.2004 р., Розпорядження Держфінпослуг України № 6261 від 28.09.2006 р.). В основі сутності поняття «ліквідність» визначено здатність

забезпечення виконання зобов'язань, що визначається збалансованістю між строками і сумами погашення активів та строками і сумами зобов'язань.

Поняття «платоспроможність» визначено для цілей регулювання діяльності банку (Постанова НБУ № 114 від 21.12.1993 р.), кредитної установи (Розпорядження Держфінпослуг № 912 від 04.06.2004 р., Розпорядження Держфінпослуг № 6261 від 28.09.2006 р.), навчального закладу (Постанова КМУ № 657 від 26.08.2015 р.) чи фізичної/юридичної особи (Постанова НБУ № 351 від 30.06.2016 р.). В основі сутності платоспроможності визначено достатність власних коштів або здатність здійснювати розрахунки за всіма видами своїх зобов'язань.

Підходи до визначення сутності поняття «ліквідність підприємства» (табл. 1.1) полягають у розумінні ліквідності підприємства за трьома підходами.

Перший підхід до розуміння сутності поняття «ліквідність підприємства» як здатності (спроможності) перетворювати активи (оборотні активи) на грошові кошти для забезпечення виконання поточних зобов'язань або короткострокові боргові зобов'язання. Такий підхід часто використовуються іноземні вчені (Рашід К. А., Сарі І. А. Г. Д. М., Седана І. Б. П.) та частина українських вчених (Побережець О.В., Гусєв А.О., Томчук О.Ф., Фабіянська В.Ю., Довгополюк Г.О., Старостенко Г. Г. Люта О.В., Пігуль Н. Г., Левкович О. В., Воробйова А. О. Правдюк М.В. Роганова Г. О., Щербакова К. В.). Відповідно фокусом визначення є спроможність виконувати поточні зобов'язання через достатність грошей та спроможність перетворювати різні активи в грошові кошти, тобто спроможність реалізовувати запаси та товари, спроможність інкасувати дебіторську заборгованість та не допускати прострочених боргів, а також здійснювати контроль над оборотними активами та поточними зобов'язаннями, в тому числі кредиторською заборгованістю та її окремими видами. Також існує думка про доцільність розрахунків за поточними зобов'язаннями власними коштами без залучення додаткового (довгострокового) фінансування.

Таблиця 1.1 – Визначення сутності понять «ліквідність підприємства»

Автор	Визначення
Ліквідність як здатність (спроможність)	
Рашід К. А. (Rashid C. A.)	здатність компанії виконувати свої короткострокові боргові зобов'язання [47, с. 110]
Сарі І. А. Г. Д. М., Седана І. Б. П. (Sari I. A. G. D. M., Sedana I. B. P.)	здатність компанії виконувати свої короткострокові зобов'язання вчасно [48, с. 118]
Побережець О.В., Гусев А.О.	1) здатність підприємства перетворювати оборотні активи на платіжні засоби для забезпечення виконання поточних зобов'язань (ліквідність у вузькому розумінні); 2) здатність підприємства перетворювати активи (оборотні та необоротні) на платіжні засоби для забезпечення виконання зобов'язань (поточних та довгострокових) (ліквідність у широкому розумінні) [22, с. 224]
Томчук О.Ф., Фабіянська В.Ю., Довгополюк Г.О.	спроможність підприємства перетворювати свої активи в гроші для покриття всіх необхідних платежів у міру їх настання [35, с. 346]
Старостенко Г. Г.	здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань, як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів [32, с. 101]
Люта О.В., Пігуль Н. Г., Глядько К.	готовність та здатність суб'єкта господарювання виконувати свої зобов'язання в повному обсязі за рахунок активів [15, с. 15]
Левкович О. В., Воробйова А. О.	ступінь здатності підприємства здійснювати розрахунки по своїм короткостроковим зобов'язанням завдяки оборотним активам, які знаходяться в наявності у підприємства і миттєво можуть конвертуватися в гроші [12]
Правдюк М.В.	здатність формувати достатні резерви платіжних засобів для виконання фінансових зобов'язань через перетворення активів у засоби платежу [24, с. 128]
Роганова Г. О., Щербакова К. В.	спроможність підприємства розраховуватися власними оборотними активами (шляхом швидкого перетворення їх у гроші) по своїх поточних зобов'язаннях [28, с. 73]
Ліквідність як перевищення оборотних активів над короткостроковими пасивами	
Щербань О.Д., Борзенкова В.І., Насібова О. В., Папуцин В. М.	перевищення оборотних активів над короткостроковими пасивами, що надає можливість підприємству в будь-який момент розрахуватися за своїми зобов'язаннями за допомогою майна, а також спроможність підприємства перетворювати свої активи на гроші без втрати їх ринкової вартості [17, с. 593; 40, с. 258]
Ліквідність як показник зовнішньої стійкості	
Качула С. В., Погорелов Б. В.	Показник зовнішньої стійкості організації, який є гарантом забезпеченості оборотних активів та відображенням здатності підприємства анулювати короткострокові борги [9, с. 43]

Джерело: узагальнено за даними наукових праць

Другий підхід до розуміння сутності поняття «ліквідність підприємства» як перевищення оборотних активів над короткостроковими пасивами, що визначається шляхом порівняння двох показників, двох рядків з фінансової

звітності (оборотні активи – ряд. 1195 форма 1 фінансової звітності, поточні зобов’язання – ряд. 1695 форма 1 фінансової звітності). Такий підхід до визначення використовують Щербань О.Д., Борзенкова В.І., Насібова О. В., Папуцин В. М.

Третій підхід до розуміння сутності поняття «ліквідність» як показника зовнішньої стійкості організації, який є гарантом забезпеченості оборотних активів та відображенням здатності підприємства анулювати короткострокові борги [9, с. 43]. Даний підхід до визначення поняття «ліквідність підприємства» обґрунтовується такими положеннями: ліквідність підприємства – це важливе практичне питання оцінки фінансового стану підприємства в умовах ринкової економіки і його головне призначення полягає в дослідженні можливості трансформації саме оборотних активів, як найбільш мобільної частини майна. Тому автори цієї роботи приєднуються до думок вчених-аналітиків, які наголошують на оборотних активах, як на найбільш ліквідних засобах.

Таким чином, до основних ознак ліквідності можна віднести здатність підприємства виконувати поточні зобов’язання, що визначені у формі кредиторської заборгованості за рахунок власних коштів у формі оборотних активів з акцентом на гроші та високоліквідні активи.

Наступним досліджуваним поняттям є «платоспроможність», яке рідше зустрічається у науковій літературі. Узагальнення підходів наведено у табл. 1.2, в тому числі Левкович О. В., Воробйова А. О. ототожнюють ліквідність та платоспроможність і Шуміло О. С., Курочка А. С. під платоспроможністю розуміють виконання довгострокових зобов’язань.

Таблиця 1.2 – Визначення сутності понять «ліквідність підприємства»

Автор	Визначення
Левкович О. В., Воробйова А. О.	здійснювати розрахунки по своїм поточним зобов’язанням лише маючи в наявності гроші на рахунках та їх еквіваленти [12]
Шуміло О. С., Курочка А. С.	Виконання довгострокових фінансових зобов’язань [39, с. 106]
Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О.	можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов’язання [2, с. 164]

Джерело: узагальнено за даними наукових праць

До основних ознак ліквідності можна віднести здатність підприємства виконувати зобов’язання, в тому числі довгострокові зобов’язання за рахунок

власних коштів у формі власного оборотного капіталу з акцентом на гроші та високоліквідні активи. Варто відмітити, що платоспроможність визначають як поточну платоспроможність, що є синонімом ліквідності, коли основне завдання полягає у можливості і здатності погасити поточні зобов'язання за рахунок поточних активів. Додатково визначають середньо- та довгострокову платоспроможність як здатність погасити довгострокові та середньострокові зобов'язання за рахунок всієї сукупності активів, першочергово активів, що сформовані за рахунок власного капіталу.

Порівняння сутності ліквідності і платоспроможності наведено на рис. 1.2.

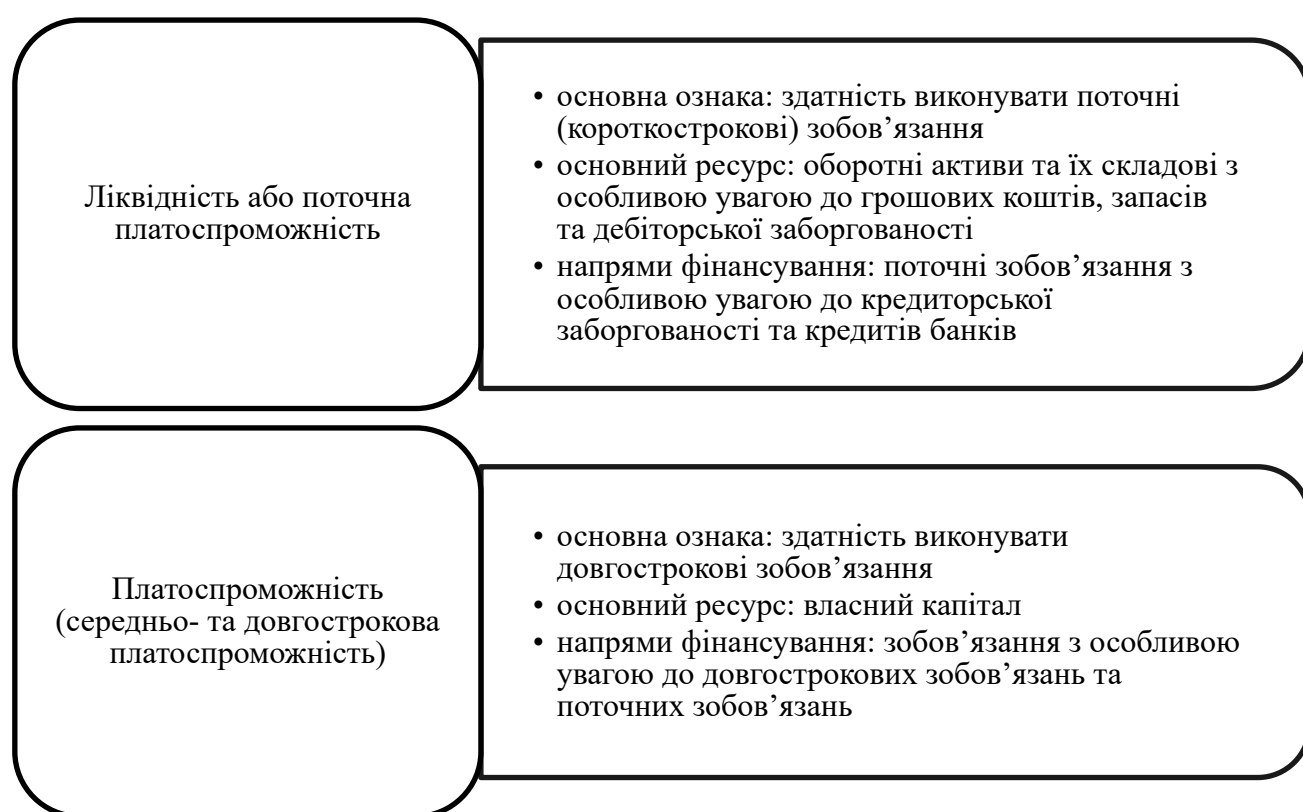

Рисунок 1.2 – Порівняння сутності та ознак ліквідності та платоспроможності підприємства

Джерело: авторська розробка

В аналітичних розвідках показники ліквідності (поточної платоспроможності) визначаються за основним показником – поточні зобов'язання та фокус уваги перебуває на кредиторській заборгованості та короткострокових банківських кредитах та поточних позиках за борговими цінними паперами, а також заборгованості перед бюджетом, працівниками, учасниками тощо. У разі

збільшення кредиторської заборгованості та їх частки у пасивах вказує на погіршення рівня ліквідності та можливість втрати ділової репутації та іміджу платоспроможного партнера.

Показники середньо- та довгострокової платоспроможності визначаються за можливістю погасити довготермінові зобов'язання та поточні зобов'язання за рахунок власних коштів, такий показник цікавий кредиторам, що надаються комерційними банками або інвесторами за довгостроковими цінними паперами (облігаціями) або акціями або партнерами, що планують довгострокову співпрацю та інвестиційну діяльність. Для визначення показників довгострокової платоспроможності важливим є показник власного капіталу та власного оборотного капіталу, оскільки виконання довгострокових зобов'язань залежить від власних ресурсів, в тому числі сформованих у формі чистого прибутку, амортизації та інших надходжень.

У чинному законодавстві присутнє визначення неплатоспроможності для банків (Закон України від 07.12.2000 № 2121-III) через невідповідність показників достатності капіталу (власного капіталу) та інших суб'єктів господарювання (Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII). Відповідно до Кодексу з процедур банкрутства, неплатоспроможність визначають як неспроможність боржника виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами. Для цілей банкрутства під неплатоспроможністю визначають загрозу несплати заборгованості за будь-якими зобов'язаннями без поділу на поточні та довгострокові.

Отже, в основі нашого дослідження було використано твердження вчених та положення законодавства про можливість забезпечення здатності погашення поточних зобов'язань у контексті ліквідності або поточної платоспроможності, можливість забезпечення здатності погашення довгострокових зобов'язань у контексті середньо- та довгострокової платоспроможності та неплатоспроможність як відсутність здатності сплатити будь-яку заборгованість.

Характеристика факторів, що впливають на ліквідність підприємства наведена на рис. 1.3, серед основних факторів визначено дебіторську заборгованість, прибуток, структуру капіталу та активи підприємства.

Фактори, що впливають на ліквідність та платоспроможність підприємства			
рівень дебіторської заборгованості	прибуток	структура капіталу підприємства	матеріальні активи
чим її розмір менший, тим вищі показники ліквідності.	чим прибуток вищий, тим вища ліквідність.	Залежність від джерел створення капіталу підприємства. При підвищенні власних коштів у капіталі підприємства і зниженні рівня позикових коштів (особливо короткострокових) підвищуються показники ліквідності.	Кожній організації потрібно збільшувати свої оборотні кошти та знижувати показники матеріальних активів, особливо запасів. Це сприятиме підвищенню ліквідності.

Рисунок 1.3 – Характеристика факторів, що впливають на ліквідність та платоспроможність підприємства

Джерело: [9, с. 43]

Фактори збільшення ліквідності підприємства: одержання довгострокового кредиту; інвестування капіталу; прибуток; амортизаційні відрахування; скорочення дебіторської заборгованості; скорочення запасів; повернення наданих позик; продаж позаоборотних активів.

Фактори зменшення ліквідності підприємства: погашення довгострокових позик; грошові виплати; збитки; податки на доход від дооцінки активів; збільшення дебіторської заборгованості; погашення короткострокових кредитів; інвестиції в основні кошти; використання резервних коштів.

На нашу думку, на ліквідність та платоспроможність впливають і зовнішні фактори. Так, негативний вплив на рівень ліквідності і платоспроможності мала пандемія COVID-19, що було пов'язане з обмеженнями діяльності у окремих галузях (ресторани, туризм, роздрібна торгівля, транспорт тощо). Таким чином, частина підприємств під час пандемії втратили можливість отримання доходів та виплати за зобов'язаннями і кредиторською заборгованістю, короткостроковими кредитами та довгостроковими зобов'язаннями. До факторів впливу на стан ліквідності і платоспроможності є воєнний стан, що також негативно впливає на можливості виплати за зобов'язаннями як поточними, так і довгостроковими через руйнування виробничих приміщень та інфраструктури, порушення ланцюгів постачання та реалізації, зменшення платоспроможного попиту покупців тощо. До зовнішніх факторів впливу на рівень ліквідності і платоспроможності також належить стан платіжної дисципліни в країні, валютні та цінові коливання, рівень оподаткування, рівень відсоткової ставки в країні через облікову ставку НБУ та стан кредитної активності рівень комерційних банків, стан розвитку фондового ринку у частині боргових цінних паперів та відсоткова ставки на ринку боргових цінних паперів, стан платоспроможності та стан ринкової кон'юнктури, рівень доходів населення, в тому числі стан виплати соціальних трансфертів. Для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» фактором впливу на діяльність підприємства та його ліквідність, платоспроможність є стан охорони здоров'я в країні, рівень захворюваності та поширення пандемії, а також реалізація програми державних гарантій і обсяги закупівлі лікарських засобів і медичних препаратів державними і комунальними закладами охорони здоров'я.

Отже, для потреб даного дослідження під ліквідністю підприємств розуміємо здатність підприємства до погашення поточних (короткострокових) зобов'язань за рахунок оборотних активів, в тому числі грошових коштів; під платоспроможністю підприємств розуміємо здатність до погашення довгострокових зобов'язань за рахунок власного капіталу та його оборотної частини.

1.3. Методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності

Методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності полягає у наступних кроках: дослідження сукупності показників ліквідності і платоспроможності, визначення критичних показників та формул показників ліквідності і платоспроможності, в тому числі визначення інформаційного забезпечення за формами бухгалтерської звітності та залишків рахунків аналітичного та синтетичного обліку.

Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства слід вважати послідовністю певних етапів, які зазвичай визначають у обсязі чотирьох, такою є позиція Лютої О.В., Пігуль Н.Г., Глядько К. [15, с. 17]. На рис. 1.4 наведено послідовність етапів аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства з визначенням логічного зв'язку між різними аналітичними даними, чому передують потреба у аналізі ліквідності та платоспроможності, що продукується окремим стейкхолдером або їх групою. Також варто відмітити ситуації, коли аналіз ліквідності відбувається обов'язково, а саме під час підготовки звіту про управління. Показники платоспроможності визначаються за ініціативою окремих груп стейкхолдерів, оскільки положення про обов'язковість звітування за рівнем платоспроможності у звіті про управління немає.

Також можна визначити відмінність потреби у аналізі ліквідності та платоспроможності. Для доведення гіпотези про відмінність потреби у аналізі ліквідності та платоспроможності використаємо Постанову НБУ від 30.06.2016 № 351 [1]. Для потреб аналізу ліквідності використовують К2, МК2 – показники загальної ліквідності, К4, МК4 – показники швидкої ліквідності, К10 – показник поточної ліквідності. Для потреб аналізу платоспроможності використовують К1, МК1 – показники капіталу. К7, МК7 – показники заборгованості. Для торговельних підприємств, до яких належить СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» визначено важливим рівень показник загальної ліквідності, показники заборгованості, частково показник покриття фінансових витрат валовим прибутком.

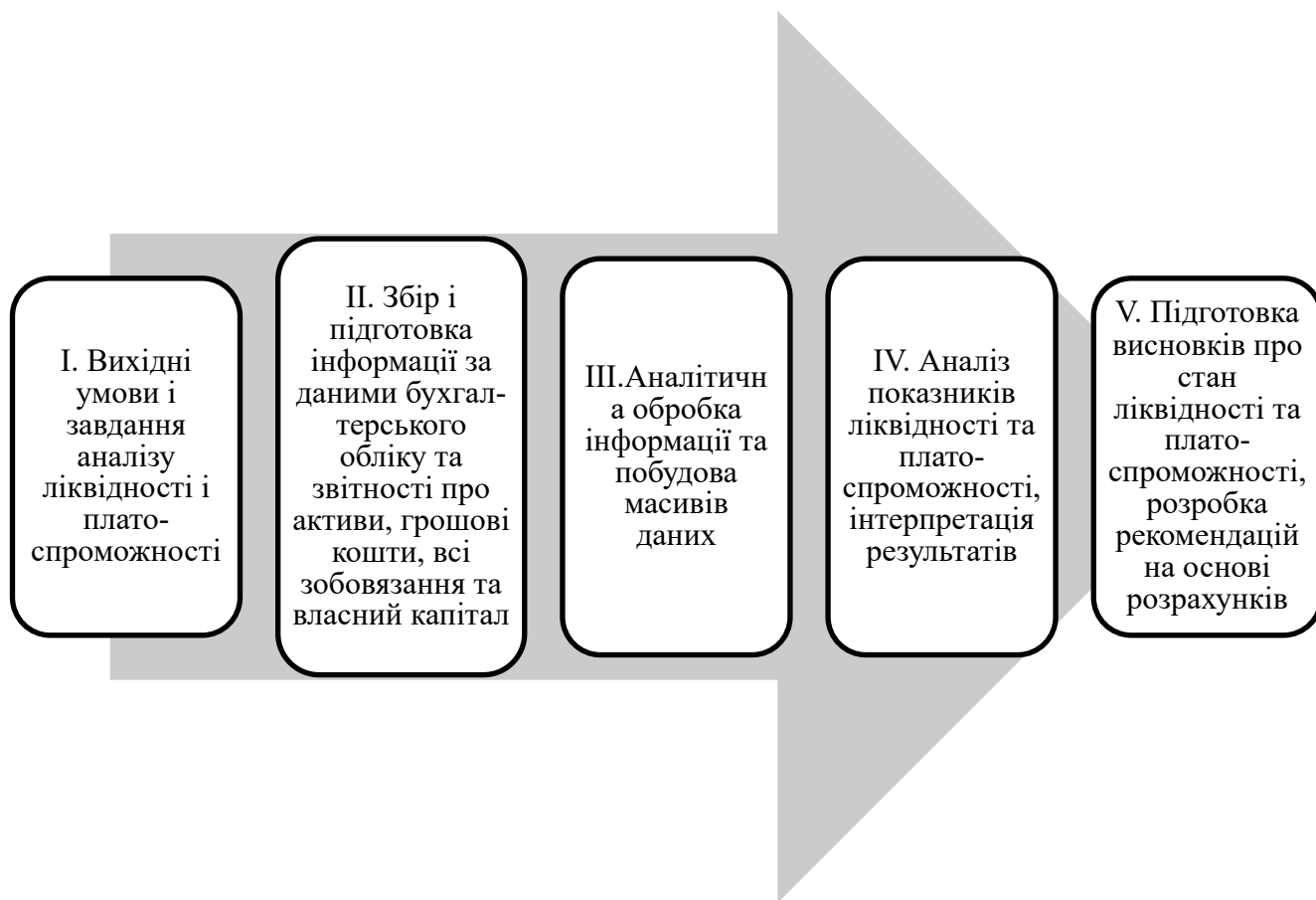

Рисунок 1.4 – Основні етапи аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [15, с. 17].

На першому етапі визначається відповідальні виконавці проведення аналізу ліквідності та платоспроможності, тобто сукупність фахівців до кола обов'язків яких буде включено проведення такого аналізу, а також фахівців, що мають контрольні та інші повноваження. Також на першому етапі визначаються інші організаційні питання та узгодження їх з кадровими, фінансовими, інформаційними тощо. За потреби показники аналізу ліквідності та платоспроможності можуть включатися до управлінської звітності і долучатися до інформаційних систем підприємства. На етапі формування завдання з аналізу ліквідності і платоспроможності визначається сукупність показників, які будуть визначатися, що є дискусійним питанням та визначається залежно від вимог комплексного аналізу чи часткового (експрес-аналізу). Підходи до ідентифікації та оцінки ліквідності підприємств можна узагальнити таким чином:

1) розрахунок одного з показників (переважно коефіцієнта поточної (загальної) ліквідності). Такий підхід використовують переважно іноземні вчені (Hidayat Y. M., Gautama B. P., Arianti C. S. [45]), коли обмежують дослідження експрес-аналізом ліквідності та проводять визначення його взаємозв'язку з іншими показниками фінансового стану, наприклад, прибутковістю. Такий підхід до оцінки ліквідності торгівельних підприємств ми бачимо і в методиці НБУ (Постанова НБУ від 30.06.2016 № 351 [1]). На нашу думку, один показник не може повністю розкрити стан ліквідності на підприємстві та наявність дає можливість зробити висновок про ліквідність аграрного підприємства та оцінити його здатність розраховуватися за різними видами зобов'язань за рахунок різних активів, особливо актуальним є визначення ліквідності за рахунок грошових коштів,

2) розрахунок трьох показників (коефіцієнтів ліквідності): коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності. Прихильниками такого підходу є Ульяновченко Н.В. [37, с. 265], Терен Г. М. [33, с. 107], Орехова А. І. [21, с. 30], Мірошніченко В. О. [1, с. 126], Поліщук Н. В., Мотник О. Р. [23, с. 106]. До наведеного переліку трьох показників додають вітчизняні вчені абсолютний показник – робочий капітал (Правдюк М.В. [24, с. 129-130], Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О. [38, с. 59], Ромашова Я. В. [30, с. 137], Лемішко О.О. [13, с. 58]). Дискусійним аспектом оцінки ліквідності залишається нормативне (критичне) значення коефіцієнтів ліквідності (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Нормативні (критичні) значення коефіцієнтів ліквідності підприємства

Автори	Коефіцієнт поточної ліквідності	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Посилання
1	2	3	4	5
Правдюк М.В.	1,5-2,5	0,8-2,0	0,20-0,25	[24, с. 130]
Ульянченко Н.В.	1,5-2,5	0,6-0,8	0,20-0,25	[37, с. 266]

Продовж. табл. 1.3

1	2	3	4	5
Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О.	більше 2	більше 1	більше 0,2	[38, с. 59]
Поліщук Н. В., Мотник О. Р.	1,5-2,5	0,7-0,8		[23, с. 106]
Лемішко О.О.	1,5-2,5/ 1,2-2,2	1,0-2,0	0,20-0,35	[13, с. 58]
Роганова Г. О., Щербакова К. В.	>1	0,6-0,8	0,2-0,35	[28, с. 74-75]
Середнє чи найбільш поширене	Більше 1, менше 2,25	Більше 0,6, менше 2,0	Більше 0,2, менше 0,35	

Джерело: складено автором на основі опрацювання наукових публікацій

3) розрахунок системи коефіцієнтів з 6 коефіцієнтів: коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності), маневреність власних оборотних засобів, коефіцієнт покриття запасів [6, с. 135], що має розширений підхід та оцінює рівень покриття запасів, що важливо для виробничих чи торгівельних підприємств та оцінює маневреність власних оборотних коштів, що оцінює можливість погашення поточних зобов'язань через власні кошти, а не довгострокові зобов'язання та розкручування боргових спіралей;

4) розрахунок системи коефіцієнтів з 11 коефіцієнтів від Роганової Г. О. та Щербакової К. В. [28], які складаються з трьох основних показників ліквідності та мають доповнення у частині оборотності власного оборотного капіталу та частки окремих видів активів у загальній їх вартості. На нашу думку, такі показники визначаються переважно під час вертикального аналізу активу балансу, проте можуть бути використані для комплексного аналізу ліквідності та фокус у даному дослідженні перебуває на запасах та їх покритті різними джерелами фінансування, однак це суперечить основним вимогам до ліквідності де фокус має зосереджуватися на здатності за рахунок грошових коштів покрити поточні зобов'язання.

У табл. 1.4 наведено характеристику розрахунків та їх інформаційне забезпечення за даними фінансової звітності (виключно форма 1) та даними

синтетичного бухгалтерського обліку, де будуть використані дані по рахунках класу 2 Запаси, класу 3 Кошти, розрахунки та інші активи, класу 6 Поточні зобов'язання.

Таблиця 1.4 – Коефіцієнтний аналіз ліквідності підприємства

Показник	Характеристика	Розрахунок за даними фінансової звітності, форма 1	Розрахунок за даними рахунків бухгалтерського обліку
1	2	3	4
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти	р. 1165	Дебетовий залишок р. 30, 31, 33
	Поточні зобов'язання	р. 1695	Кредитовий залишок р. 60-69
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Грошові кошти + поточні фінансові вкладення + дебіторська заборгованість	р. 1125-1165	Дебетовий залишок р. 30, 31, 33, 35, 36, 37
	Поточні зобов'язання	р. 1695	Кредитовий залишок р. 60-69
Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи	р. 1195	Дебетовий залишок р. 20...39
	Поточні зобов'язання	р. 1695	Кредитовий залишок р. 60-69
Коефіцієнт критичної ліквідності	Оборотні активи – запаси	р.1195 - р.1100	Дебетовий залишок р. 34...39
	Поточні зобов'язання	р. 1695	Кредитовий залишок р. 60-69
Маневреність власних оборотних коштів	Власний оборотний капітал	р. 1495 – р.1095	
	Власний капітал	р. 1495	Кредитовий залишок р. 40-44
Частка оборотних коштів в активах, %	Оборотні активи	р. 1195	Дебетовий залишок р. 20...39
	Активи	р. 1300	
Частка власних оборотних коштів в загальній їх сумі, %	Власний оборотний капітал	р. 1495 – р.1095	
	Активи	р. 1300	
Частка запасів в оборотних активах, %	Запаси	р. 1100	Дебетовий залишок р. 20...28
	Оборотні активи	р. 1195	Дебетовий залишок р. 20...39
Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, %	Власний оборотний капітал	р. 1495 – р.1095	
	Запаси	р. 1100	Дебетовий залишок р. 20...28

Продовж. табл. 1.4

1	2	3	4
Коефіцієнт покриття запасів власним оборотним капіталом	Запаси	р. 1100	Дебетовий залишок р. 20...28
	Власний оборотний капітал	р. 1495 – р.1095	
Коефіцієнт покриття запасів робочим капіталом	Запаси	р. 1100	Дебетовий залишок р. 20...28
	Робочий капітал	р. 1195 – р.1695	

Джерело: [28, с. 74-75] та власні розробки автора

Доповненням до аналізу ліквідності за коефіцієнтами використовують технології аналізу ліквідності балансу, що визначає відповідність обсягів активів та зобов'язань за різними термінами погашення. Для встановлення пропорцій між активами різного ступеня ліквідності і пасивами різного терміну погашення застосовують агрегований баланс (табл. 1.5), у якому активи і пасиви розподілено на більш ліквідні і менш ліквідні. Варто відмітити, що для оцінки ліквідності за коефіцієнтами використовуються дані про оборотні активи та поточні зобов'язання, то для аналізу ліквідності балансу використовуються дані по всім статтям активів і пасивів, а також дані про більшості груп рахунків бухгалтерії.

Оскільки в основі ліквідності є здатність розраховуватися за поточними зобов'язаннями, то важливим для підприємства є дотримання першої та другої умови, тобто достатність окремих оборотних активів для забезпечення кредиторської заборгованості та короткострокових кредитів. Оскільки в основі платоспроможності є здатність розраховуватися за довгостроковими зобов'язаннями, то важливим для підприємства є дотримання третьої умови.

Для визначення показників платоспроможності у контексті довгострокової платоспроможності також дискутують вчені, оскільки перелік показників не є сталим та такі показники переважно ототожнюють з показниками фінансової стійкості. Наприклад, Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О., визначають платоспроможність за показниками чистих активів, коефіцієнт Бівера, коефіцієнт грошового покриття відсотків, відношення боргу до EBITDA та ін. [2, с. 172].

Таблиця 1.5 – Агрегований баланс для аналізу ліквідності підприємств

Показник	Характеристика	Розрахунок за даними звітної форми 1
Активи		
Найбільш ліквідні активи (A1)	Грошові кошти і поточні фінансові інвестиції	p.1160 + p.1165
Активи, що швидко реалізуються (A2)	Уся дебіторська заборгованість, що повинна бути погашена в строк (короткострокова заборгованість)	p.1125 + p.1130 + p.1135 + p.1140 + p.1145 + p.1155 + p.1190
Активи, які реалізуються повільно (A3)	Запаси, поточні біологічні активи, інші оборотні активи, витрати майбутніх періодів	p.1100 + p.1170
Активи, що важко реалізуються (A4)	Необоротні активи (основні засоби та нематеріальні активи, довгострокова заборгованість та довгострокові фінансові інвестиції) та необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	p.1095 + p.1200
Пасиви		
Найбільш термінові зобов'язання (П1)	Поточна кредиторська заборгованість	p. 1615 + p. 1620 + p. 1625 + p. 1630 + p. 1635 + P.1640 + p.1645 + p. 1650 + p.1660 + p.1670 + p. 1690
Короткострокові зобов'язання (П2)	Короткострокові кредити банків	p.1600 + p.1605 + p.1610
Довгострокові зобов'язання (П3)	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	p.1595
Власні джерела або постійні пасиви (П4)	Власний капітал	p.1495 + p.1665
Умови абсолютної ліквідності балансу	$A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$	

Джерело: [24, с. 129-130; 28, с. 75-76]

При цьому інформаційним забезпеченням є пасив балансу та кредитові залишки за рахунками класу 4 Власний капітал та забезпечення зобов'язань, класу 5 Довгострокові зобов'язання, класу 6 Поточні зобов'язання.

Система показників ліквідності та платоспроможності підприємства наведена на рис. 1.3.

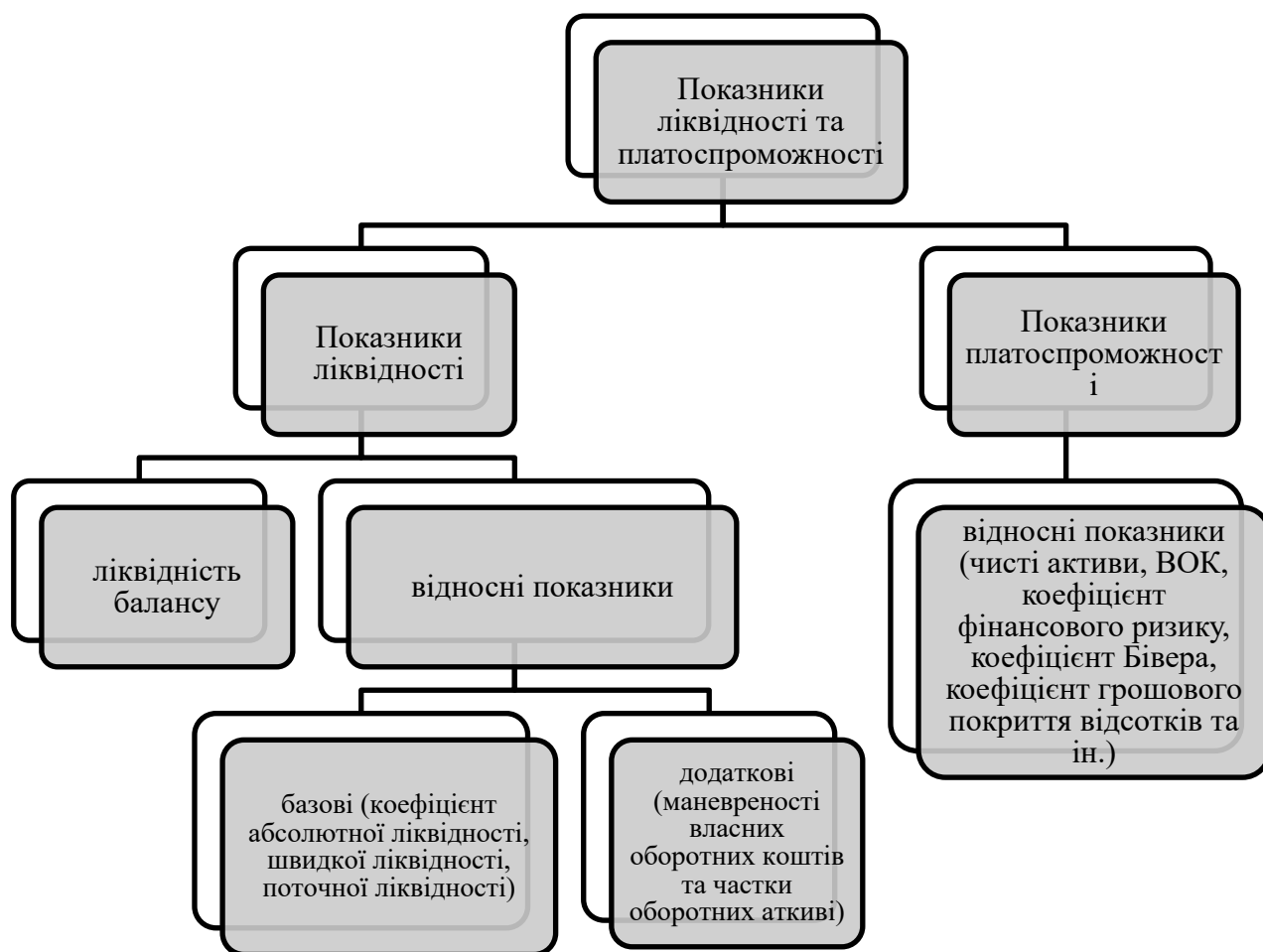

Рисунок 1.3 – Система показників ліквідності та платоспроможності підприємства

Джерело: побудовано автором

На другому етапі аналізу ліквідності та платоспроможності відбувається збір і підготовка інформації за даними бухгалтерського обліку та звітності про активи, грошові кошти, всі зобов'язання та власний капітал. Для зовнішніх стейкхолдерів джерелом такої інформації має стати фінансова звітність, що оприлюднюється на різних сайтах та для внутрішніх користувачів джерела інформації можуть містити дані бухгалтерського та управлінського обліку, що забезпечить вищий рівень якості проведеного аналізу.

На третьому етапі аналізу ліквідності та платоспроможності відбувається аналітична обробка інформації та побудова масивів даних, необхідних для потреб аналізу.

На четвертому етапі аналізу ліквідності та платоспроможності відбувається аналіз показників ліквідності та платоспроможності, інтерпретація результатів через визначення показників у динаміці, а також порівняння фактичних показників з рекомендованими значеннями, наприклад, з табл. 1.3.

На п'ятому етапі аналізу ліквідності та платоспроможності відбувається підготовка висновків про стан ліквідності та платоспроможності, розробка рекомендацій на основі розрахунків.

Отже, методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності полягає у наступних кроках: дослідження сукупності показників ліквідності і платоспроможності, визначення критичних показників та формул показників ліквідності і платоспроможності, в тому числі визначення інформаційного забезпечення за формами бухгалтерської звітності та залишків рахунків аналітичного та синтетичного обліку.

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

2.1. Аналіз ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Ліквідність бухгалтерського балансу визначають як первинну ознаку ліквідності чи неліквідності підприємства та її сутність полягає у визначенні дефіциту чи надлишку за певними групами активів, першочергово стейкхолдери мають інтерес до наявності ліквідних активів, що забезпечить виконання зобов'язань підприємством. За даними балансу відбувається групування активів на 4 групи: найліквідніші активи (A1); активи, що швидко реалізуються (A2); активи, що повільно реалізуються (A3); активи, що важко реалізуються (A4).

За даними рис. можна визначити нерівномірний розподіл СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за критерієм ліквідності, оскільки найбільшу вагу мали активи, що швидко реалізуються (A2); їх загальна вартість коливалася від 7 760 960 тис. грн до 11 526 878 тис. грн, а частка становила близько 59% у 2022-2023 роках і зменшилася під впливом структурних змін до 49,8% у 2024 році. Висока частка A2 була сформована під впливом товарної дебіторської заборгованості, що становила максимальне значення серед активів підприємства: 2022 рік – 4 262 659 тис. грн, 2023 рік – 7 122 305 тис. грн, 2024 рік – 8 645 354 тис. грн та інших видів дебіторської заборгованості. Збільшення дебіторської заборгованості вимагає глибокого аналізу, оскільки може свідчить про погіршення платоспроможності клієнтів або перегляд умов надання товарних кредитів для забезпечення оборотності товарів, проте додаткові обсяги дебіторської заборгованості відволікають з обороту оборотні кошти та містять фінансові ризики, пов'язані з майбутньою неплатоспроможністю.

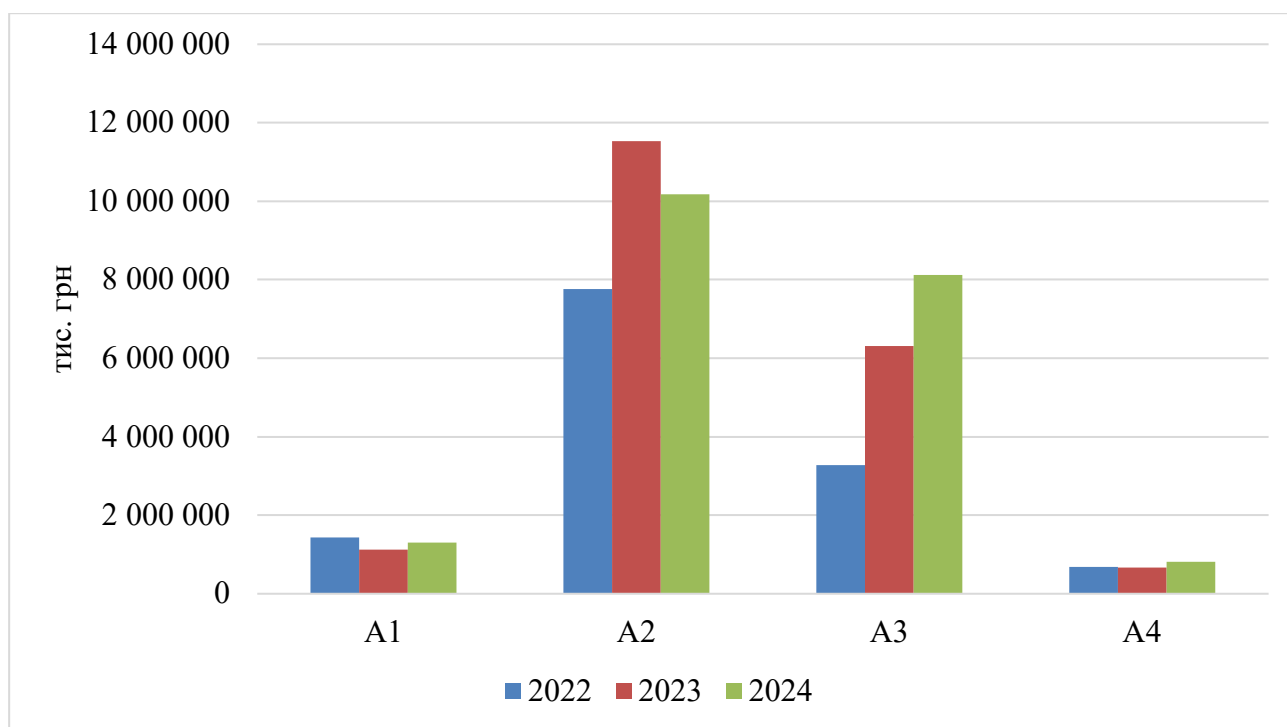

Рисунок 2.1 – Динаміка активів СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за критерієм ліквідності

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Також варто відмітити, що другим за пріоритетом у формуванні активів були активи, що повільно реалізуються (A3), тобто запаси підприємства. За даними рис. 2.1 видно, що вартість запасів збільшувалася зі сталою тенденцією та у 2024 році досягла максимального значення. У 2023 році запаси збільшилися на 3 036 863 тис. грн, в тому числі виробничі запаси збільшилися на 12 522 тис. грн та товари на 3 024 341 тис. грн. У 2024 році вартість запасів збільшилися на 1 817 519 тис. грн, в тому числі виробничі запаси збільшилися на 17 493 тис. грн та товари на 1 800 026 тис. грн. Таку високу вартість запасів та збільшення їх вартості можна пояснити особливостями діяльності підприємства, а саме посередницькою діяльністю на фармацевтичному ринку. Також варто відмітити структурні зрушення у активах та збільшення частки активів, що повільно реалізуються (A3) з 24,9% у 2022 році до 32,1% у 2023 році, до 39,4% у 2024 році. Збільшення вартості і частки запасів вказує на активну позицію підприємства щодо розширення діяльності, проте така позицію суперечить вимогам безпеки та оптимізації запасів в умовах воєнного стану.

Найліквідніші активи (A1) мають третю вагомість у структурі активів СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», що вказує на потенційну можливість розрахунків за

поточними зобов'язаннями та формування грошових коштів та їх еквівалентів на рівня 11% у 2022 році, проте наступними роками частка А1 становила близько 6%, що вказує на зменшення найліквідніших активів, в тому числі з 2022 року найліквідніші активи формувалися за двома статтями: грошові кошти та поточні фінансові інвестиції, тобто депозити комерційних банків або короткострокові цінні папери (розміри поточних фінансових інвестицій становили 2023 рік – 597 452 тис. грн, 2024 рік – 567 916 тис. грн). Позитивною є практика розміщення грошових коштів на фінансовому ринку та отримання додаткових доходів у вигляді фінансових доходів, що позитивно впливає на загальну ефективність діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» (2023 рік – 122 988 тис. грн, 2024 рік – 101 397 тис. грн).

Активи, що важко реалізуються (А4) мали найменшу вагомість у складі активів та представлені необоротними активами, їх частка зменшувалася від 5,2% у 2022 році до 3-4% у 2023-2024 роках, що вказує на підвищення частки ліквідних активів, проте вказує на недостатню інвестиційну активність підприємства у досліджуваному та попередніх періодах.

Для визначення ліквідності балансу необхідно провести групування пасивів, тобто зобов'язань підприємства та капіталу з поділом на найтерміновіші зобов'язання (П1), короткострокові пасиви (П2), довготермінові пасиви (П3), постійні пасиви (П4). З рис. 2.2 можна зробити про неоднорідність пасивів для оцінки ліквідності балансу та першим висновком слід визначити відсутність короткострокових пасивів (П2) через відсутність непогашених короткострокових кредитів, проте кредитна активність була присутня у досліджуваному періоді: у 2022 році отримано кредитів на 54 873 тис. грн, у 2023 році отримано кредитів на 13 165 тис. грн, проте кредитів підприємство вчасно погашало. Мінімальними були для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» довготермінові пасиви (П3), оскільки довгострокові зобов'язання становили 317 671 тис. грн у 2022 році та 334 922 тис. грн у 2023 році, що становило близько 2% всіх пасивів. У 2024 році довгострокові зобов'язання зменшилися у 16 разів до 20 906 тис. грн, їх частка зменшилася до 0,1%.

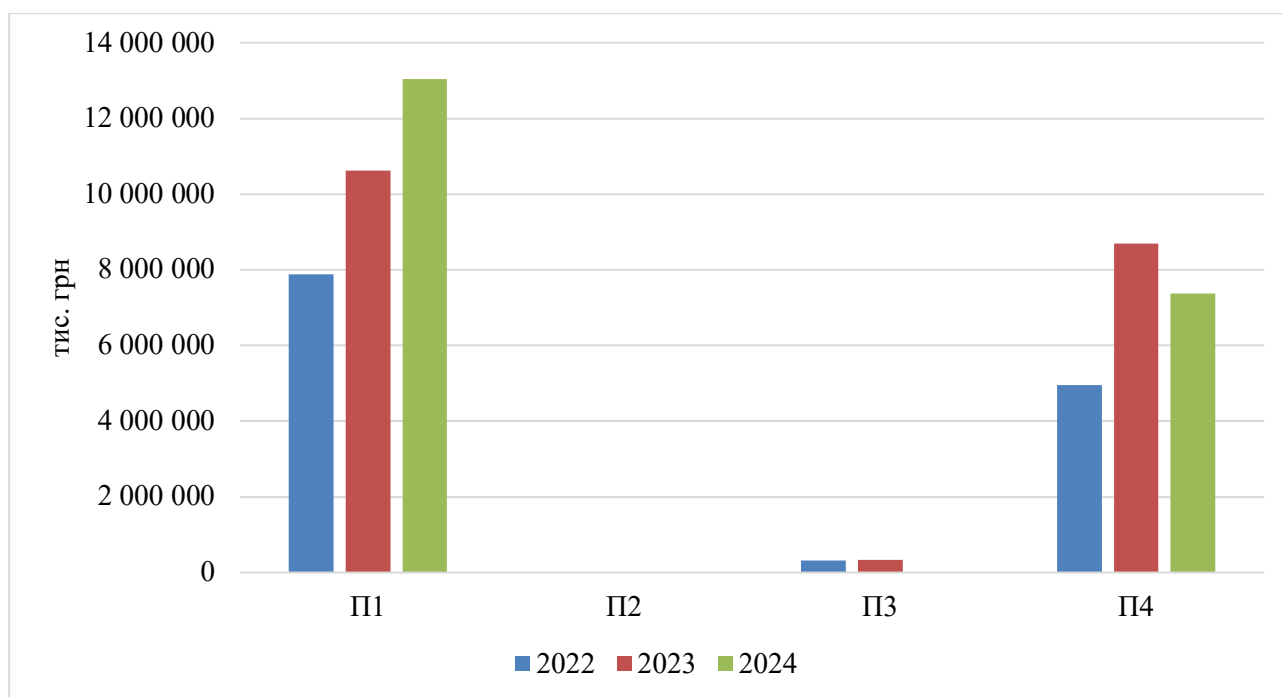

Рисунок 2.2 – Динаміка пасивів СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за критерієм ліквідності

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

З рис. 2.2 можна зробити висновок про переважання найтерміновіших зобов'язань (П1), їх обсяг у 2023 році збільшувався на 2 734 226 тис. грн або 34,7%. У 2024 році найтерміновіші зобов'язання (П1) збільшувалися на 2 417 502 тис. грн або 22,8%. Збільшення обсягів поточних зобов'язань призвело до їх переважання серед джерел фінансування діяльності з часткою до 63,8% у 2024 році.

Постійні пасиви (П4) реалізуються у формі власного капіталу (виключно статутний капітал та нерозподілений прибуток) та збільшувалися у 2022-2023 роках на 3 738 833 тис. грн або 75,7%, проте зменшилися у 2024 році на 1 321 907 тис. грн, що становило 15,2% через вилучення частини власного капіталу.

На основі порівняння показників активів та пасивів за групами можна визначити виконання вимог ліквідності, що визначені у системі нерівностей 2.1:

$$\{A1 \gg P1; A2 \gg P2; A3 \gg P3; A4 \ll P4; \quad (2.1)$$

У табл. 2.1 визначено основні відношення між різними групами активів і пасивів.

Таблиця 2.1 – Платіжний надлишок або нестача СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»,
тис. грн

	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення		
				2023-2022	2024-2023	2024-2022
A1-П1	-6 448 041	-9 484 284	-11 737 437	-3 036 243	-2 253 153	-5 289 396
A2-П2	7 760 690	11 526 878	10 178 645	3 766 188	-1 348 233	2 417 955
A3-П3	2 958 087	5 977 699	8 109 234	3 019 612	2 131 535	5 151 147
A4-П4	-4 270 736	-8 020 293	-6 550 442	-3 749 557	1 469 851	-2 279 706

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

За першим критерієм A1 >> П1 можна зробити висновок про невідповідність та невиконання даної умови, оскільки найліквідніших активів (A1) недостатньо для погашення найтерміновіші зобов'язання (П1). У 2022 році дефіцит A1 становив 6 448 041 тис. грн, тобто більша частина П1 не могла бути погашена за рахунок грошових коштів та у 2023-2024 роках лише погіршився стан ліквідності. У 2023 році дефіцит A1 збільшився на 2 253 153 тис. грн або 47,1% через нерівномірність збільшення грошей та нарощення кредиторської заборгованості, першочергово товарної кредиторської заборгованості. У 2024 році відбулося збільшення дефіциту на 2 253 153 тис. грн або 23,4%, що вказує на сповільнення темпів приросту дефіциту, проте у такому стані його потрібно було скорочувати, а дефіцит A1 продовжує збільшуватися.

До переваг стану ліквідності можна віднести перевищення активи, що швидко реалізуються (A2) над П2, проте для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» відсутні короткострокові кредити, тому для товариства можливе A2 для фінансування П1. Надлишок A2 у 2022 році становив 7 760 690 тис. грн, що було достатньо для покриття дефіциту A1; у 2023 році надлишок A2 становив 11 526 878 тис. грн і його також було достатньо для покриття дефіциту A1. У 2024 році ситуація змінилася у негативному напрямів та надлишок становив 10 178 645 тис. грн і його вже не було достатньо для покриття дефіциту A1. Сукупний дефіцит за A1 та A2 для покриття П1 становив 1 558 792 тис. грн, що вказує на критичний стан ліквідності у 2024 році.

Кращою є ситуація з активи, що повільно реалізуються (A3), коли ідентифіковано надлишок для покриття довготермінових пасивів (П3). Така

тенденція вказує, що запасів вистачає для покриття довгострокових зобов'язань з переважанням у 2 958 087 тис. грн у 2022 році та збільшенням на 2 131 535 тис. грн або 102,1% у 2023 році та на 5 151 147 тис. грн або 35,7% у 2024 році. Це вказує на дотримання третьої умови нерівностей. Також у досліджуваному періоді виконувалася четверта умова ліквідності балансу, коли активи, що важко реалізуються (А4) перевищували постійні пасиви (П4).

Отже, за показниками ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» можна визначити дотримання другого, третього та четвертого рівнянь і невиконання першого рівняння, тому можна визначити дефіцит найліквідних активів (А1) та надлишок активів, що швидко реалізуються (А2); активів, що повільно реалізуються (А3); активів, що важко реалізуються (А4).

2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Відносні показники ліквідності передбачають визначення показників на основі відношення окремих груп активів та поточних зобов'язань. В основі ліквідності визначено значення показників за балансом у частині активів (оборотних активів) та пасивів (поточних зобов'язань).

Першим з показників ліквідності є коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал), що визначає достатність грошових коштів для покриття поточних зобов'язань та є найбільш важливим показником, оскільки вказує наявність коштів на поточних рахунках і найтерміновішу оплату поточних зобов'язань. За даними проведених розрахунків у формулах 2.1, 2.2, 2.3 та рис. 2.3 можна зробити висновок про дві наявні тенденції:

$$\text{Кал}_{2022} = \frac{1433884}{7881925} = 0,18 \quad (2.2)$$

$$\text{Кал}_{2023} = \frac{534415}{10616151} = 0,05 \quad (2.3)$$

$$\text{Кал}_{2023} = \frac{728300}{13033653} = 0,06 \quad (2.4)$$

Перша тенденція – це невідповідність рекомендованих значень та значень коефіцієнта абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД». Рекомендовані значення становлять від 0,2 до 0,35, проте у 2022 році значення максимально було наближене та у наступних роках фактичне значення було відмінне від рекомендованих.

Друга тенденція – це зменшення абсолютної ліквідності та погіршення ймовірності до термінового погашення поточних зобов'язань, що вказує на втрату ділової репутації та ділової активності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» через зменшення грошових коштів та необхідність перегляду платіжної дисципліни.

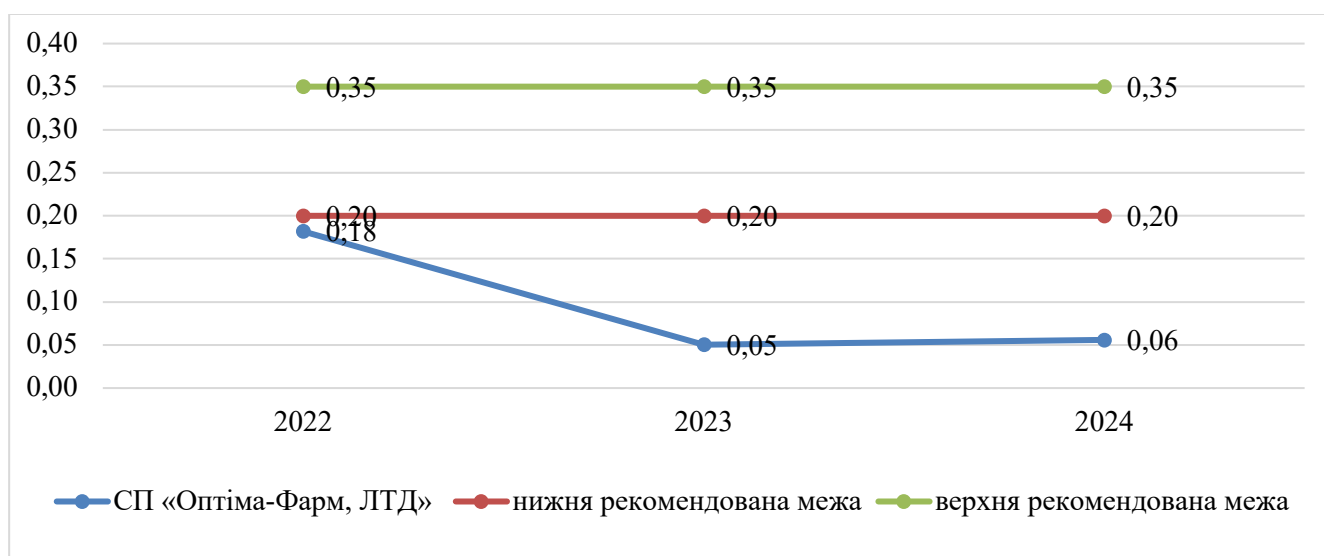

Рисунок 2.3 – Динаміка коефіцієнта абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Отже, за показником коефіцієнта абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» можна визначити недостатній рівень абсолютної ліквідності та недостатність грошових коштів на поточних рахунках у банках.

Другим з показників ліквідності є коефіцієнт швидкої ліквідності (Кшл), що передбачає залучення грошових коштів, поточних фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості для фінансування поточних зобов'язань. За проведеними розрахунками у формулах 2.5-2.7 побудовано рис. 2.4.

$$Кшл_{2022} = \frac{1433884+4\,262\,659+1\,577\,353+8\,759+1\,911\,919}{7881925} = 1,17 \quad (2.5)$$

$$Кшл_{2023} = \frac{534415+7\,122\,305+1\,274\,685+60\,278+3\,069\,610}{10616151} = 1,19 \quad (2.6)$$

$$Кшл_{2023} = \frac{728300+8\,645\,354+593\,157+90\,328+849\,806}{13033653} = 0,88 \quad (2.7)$$

За проведеними розрахунками визначено оптимальний рівень швидкої ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», тобто підприємство достатньо формувало грошей, депозитів та дебіторської заборгованості, що становила основу швидколіквідних активів.

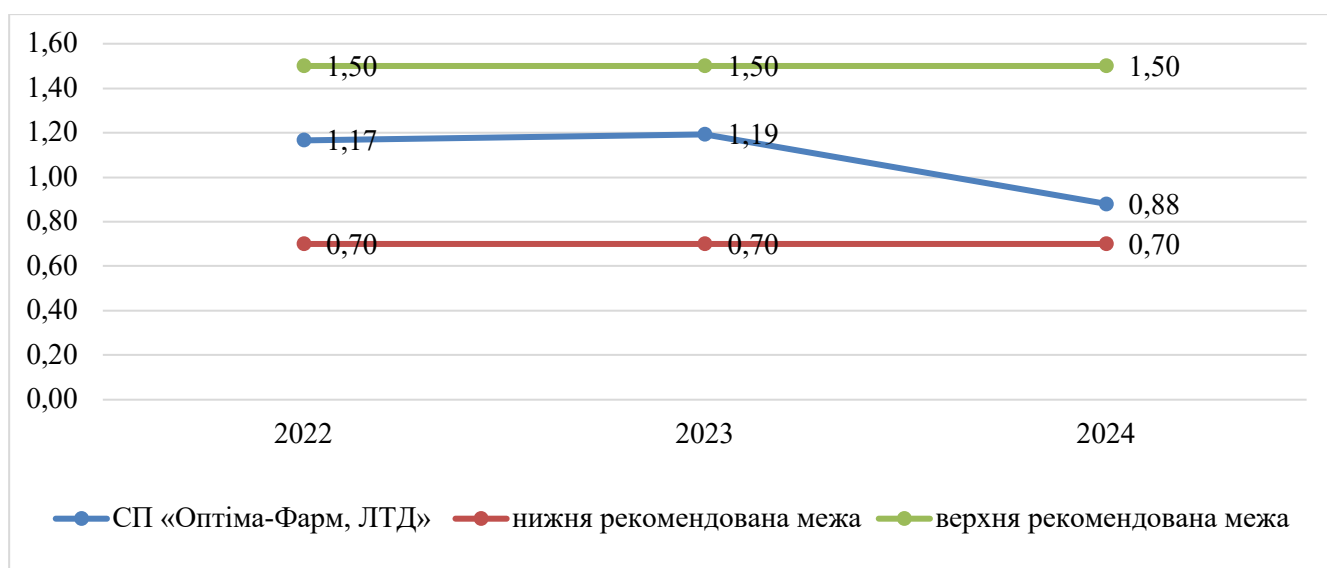

Рисунок 2.4 – Динаміка коефіцієнта швидкої ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Також варто відмітити достатність дебіторської заборгованості, щоб покрити кредиторську заборгованість у 2022-2023 роках, проте у 2024 році відбулося зменшення рівня покриття поточних зобов'язань до рівня 0,88. Зменшення показника вказує на негативну динаміку зменшення рівня швидкої ліквідності подібно до абсолютної ліквідності.

Третім з показників ліквідності є коефіцієнт критичної ліквідності (Ккритл), що є взаємопов'язаним з коефіцієнтом швидкої ліквідності та базується на порівнянні вартості оборотних активів за винятком запасів і поточних зобов'язань.

За проведеними розрахунками у формулах 2.8-2.10 побудовано рис. 2.5.

$$Ккритл_{2022} = \frac{12470332 - 3275758}{7881925} = 1,17 \quad (2.8)$$

$$Ккритл_{2023} = \frac{18971366 - 6312612}{10616151} = 1,19 \quad (2.9)$$

$$Ккритл_{2023} = \frac{19605001 - 8130140}{13033653} = 0,88 \quad (2.10)$$

Тенденції коефіцієнта критичної ліквідності відповідають тенденціям та значенням швидкої ліквідності.

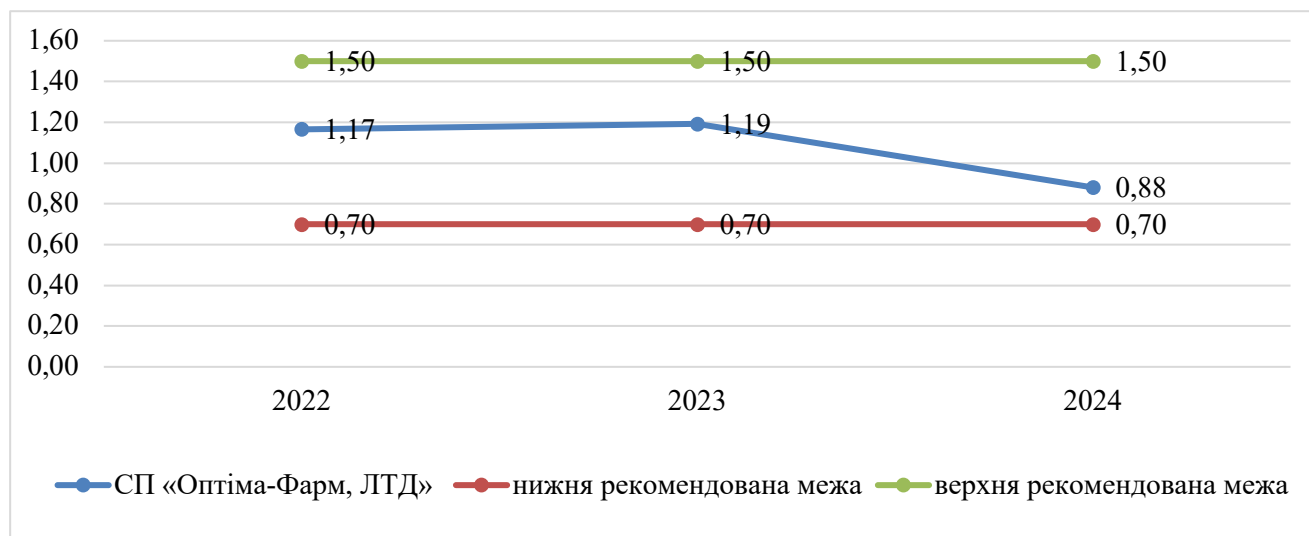

Рисунок 2.5 – Динаміка коефіцієнта критичної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Четвертим з показників ліквідності є коефіцієнт поточної ліквідності (Кпл) як відношення всіх оборотних активів та всіх поточних зобов'язань СП «Оптіма-Фарм, ЛТД». За проведеними розрахунками у формулах 2.8-2.10 побудовано рис. 2.6.

$$Кпл_{2022} = \frac{12470332}{7881925} = 1,58 \quad (2.11)$$

$$Кпл_{2023} = \frac{18971366}{10616151} = 1,79 \quad (2.12)$$

$$Кпл_{2023} = \frac{19605001}{13033653} = 1,50 \quad (2.13)$$

За проведеними розрахунками визначено оптимальний рівень поточної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», тобто підприємство достатньо формувало оборотних активів для погашення поточних зобов'язань загроз діяльності та платоспроможності не визначено.

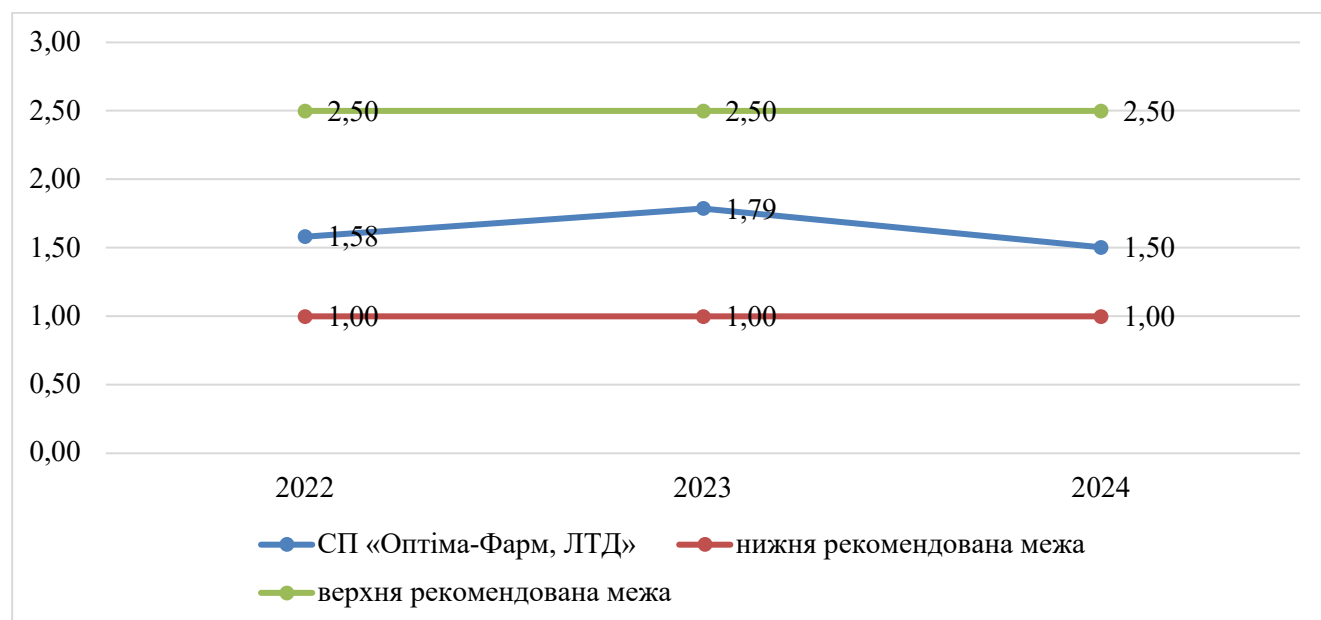

Рисунок 2.6 – Динаміка коефіцієнта поточної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Отже, аналіз ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» вказує на достатній рівень поточної ліквідності, що означає достатність оборотних активів, достатній рівень критичної та швидкої ліквідності, що означає достатність швидколіквідних оборотних активів, проте недостатній рівень абсолютної ліквідності, що вказує на дефіцит грошових коштів. Критичним був рівень абсолютної ліквідності у 2023-2024 роках, коли фактичне значення абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» було у 3-5 разів менше від нормативного (рекомендованого) значення.

Логічним продовженням аналізу ліквідності є аналіз платоспроможності підприємства. До найпоширеніших показників платоспроможності відносять чисті активи, власний оборотний капітал, коефіцієнт фінансового ризику, Бівера, грошового покриття відсотків та період погашення боргу. У табл. 2.2 наведено аналіз платоспроможності у довготерміновій перспективі та динаміку у досліджуваному періоді.

Таблиця 2.2 – Аналіз платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення		
				2023-2022	2024-2023	2024-2022
Чисті активи, тис. грн	4 955 220	8 694 053	7 372 146	3738833	-1321907	2416926
Власний оборотний капітал, тис. грн	4 270 736	8 020 293	6 550 442	3749557	-1469851	2279706
Коефіцієнт фінансового ризику	1,7	1,3	1,8	-0,4	0,5	0,1
Коефіцієнт Бівера	0,3	0,4	0,3	0,1	-0,1	0,0
Коефіцієнт грошового покриття відсотків	13,4	5,1	8,1	-8,3	3,1	-5,3
Відношення боргу до EBITDA	0,4	0,4	0,4	0,1	-0,1	0,0

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

За показниками чистих активів та власного оборотного капіталу можна визначити, що СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» мало достатньо коштів для фінансування поточної діяльності, проте у 2024 році показники зменшилися через вилучення частини коштів з власного капіталу власниками. Також варто відмітити зменшення власного оборотного капіталу через структурні зміни основних засобів та

нематеріальних активів. За показниками чистих активів та власного оборотного капіталу можна визначити припущення, що СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» матиме ліквідність у наступних періодах. Коефіцієнт фінансового ризику вказує на відношення позикового та власного капіталу, що рекомендоване на рівні менше 0,8 [2, с. 307], проте для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» таке значення не дотримане і більшість пасивів зосереджені саме у зобов'язаннях, тому рекомендаціями для підприємства є зменшення частки і розміру поточних зобов'язань для досягнення платоспроможності і ліквідності.

Про оптимальність структури капіталу та помірне позикове навантаження на діяльність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» свідчить коефіцієнт Бівера. За рекомендованими значеннями коефіцієнт має становити більше 0,2 з тенденцією до збільшення [2, с. 309]. У 2022 та 2024 роках чистого прибутку та амортизації вистачало для покриття 30% зобов'язань та у 2023 році такий показник досяг 40%. Таким чином, підприємство за рахунок високого рівня прибутковості має можливість погасити зобов'язання на рівні 30-40%. Відношення боргу до EBITDA має наближені значення – 0,4 або 40%.

Коефіцієнт грошового покриття відсотків вказує, що грошових коштів, що є на поточних рахунках достатньо для фінансування річних фінансових витрат та перевищення становило 13,4 разів у 2022 році, 5 разів у 2023 році та 8 разів у 2024 році. Тобто, залишків грошей достатньо для сплати відсотків, проте це вказує на платоспроможність за кредитами, а не за сукупністю заборгованості. Для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» більш актуальним є визначення грошового покриття товарної кредиторської заборгованості як основного джерела зобов'язань.

Отже, проведений аналіз ліквідності і платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» вказує на достатній рівень поточної ліквідності, що означає достатність оборотних активів, достатній рівень критичної та швидкої ліквідності, що означає достатність швидколіквідних оборотних активів, проте недостатній рівень абсолютної ліквідності, що вказує на дефіцит грошових коштів. Критичним був рівень абсолютної ліквідності у 2023-2024 роках, коли фактичне значення абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» було у 3-5 разів менше від

нормативного (рекомендованого) значення. Доведено, що структура капіталу підприємства є не оптимальною та для підприємства притаманний високий рівень зобов'язань та недостатність власного капіталу з часткою 36-44% проти рекомендованого рівня 50% [2, с. 307].

2.3.Факторний аналіз ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Факторний аналіз ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» проведемо за методикою факторного аналізу, що описана Терен Г. М. [33]. В основі факторного аналізу покладено різні темпи приросту оборотних активів і поточних зобов'язань (рис. 2.7).

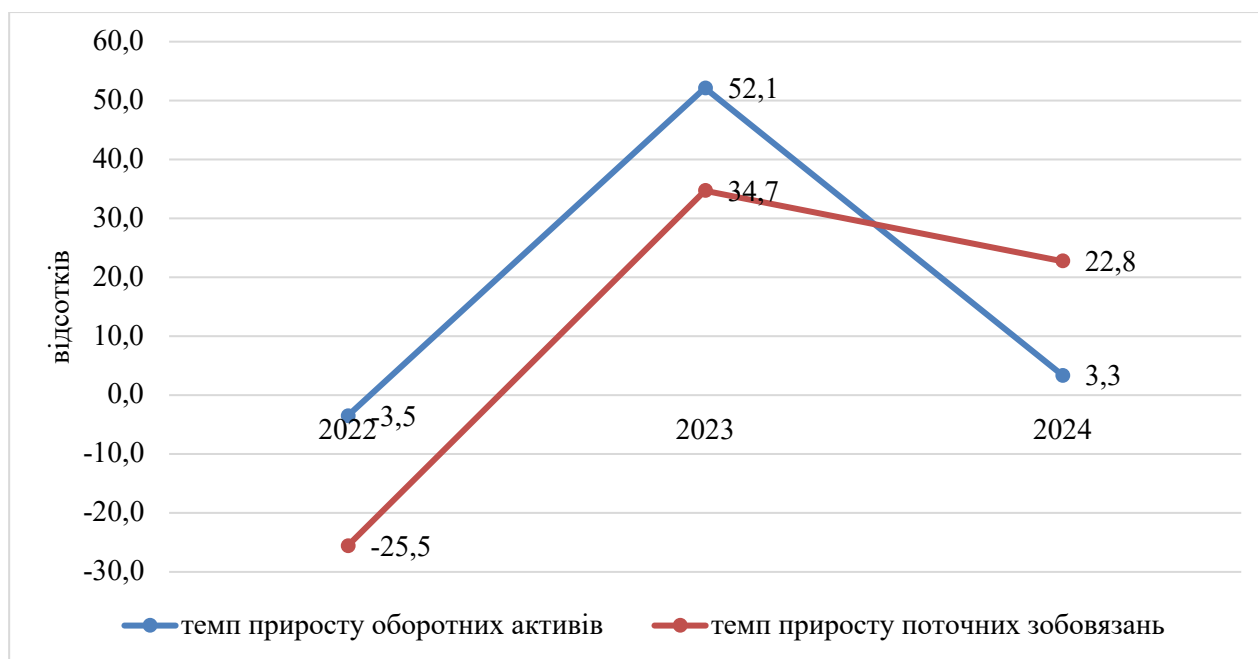

Рисунок 2.7 – Темпи приросту оборотних активів і поточних зобов'язань СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Згідно вимог і правил фінансового аналізу за однакових темпів приросту двох показників ліквідність буде незмінна, проте для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» характерне у 2023 році було збільшення оборотних активів швидшими темпами

52,1% проти 34,47%, що слід вважати позитивним та призвело до підвищення ліквідності. У 2024 році відбулося збільшення поточних зобов'язань на 22,58% проти збільшення оборотних активів на 3,3%, що призвело до зменшення поточної ліквідності.

Для побудови моделі аналізу показника ліквідності (поточної або загальної) підприємства необхідно врахувати показники балансу та особливості діяльності, а саме врахування притаманних у 2022-2024 роках для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» оборотних активів (*ОА*, формула 2.14) та поточних зобов'язань (*ПЗ*, формула 2.15).

$$ОА = ВЗ + Т + ДЗт + ДЗа + ДЗб + ДЗі + ПФІ + Гр \quad (2.14)$$

де *ВЗ* – виробничі запаси (р. 1101 ф. 1), *Т* – товари (р. 1104 ф. 1), *ДЗт* – товарна дебіторська заборгованість (р. 1125 ф. 1), *ДЗа* – дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами (р. 1130 ф. 1), *ДЗб* – дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (р. 1135 ф. 1), *ДЗі* – інша поточна дебіторська заборгованість (р. 1155 ф. 1), *ПФІ* – поточні фінансові інвестиції (р. 1160 ф. 1), *Гр* – гроші (р. 1165 ф. 1).

За даними табл. 2.3 можна визначити, що у 2024 році проти 2022 року відбулося збільшення вартості оборотних активів на 7 134 669 тис. грн або 57,2%, що за інших рівних умов можна вважати позитивним явищем для розвитку підприємства та причиною для підвищення ліквідності. За складовими збільшення оборотних активів відбувалося збільшення виробничих запасів на 30 015 тис. грн та товарів на 4 824 367 тис. грн, дебіторської товарної заборгованості на 4 382 695 тис. грн, дебіторської заборгованості з бюджетом на 81 569 тис. грн, поточних фінансових інвестицій на 567 916 тис. грн. Максимальні розміри збільшення серед оборотних активів мали товари та товарна дебіторська заборгованість, що створює додаткове забезпечення для фінансування поточних зобов'язань. Зменшення серед оборотних активів мало зменшення заборгованості за виданими авансами на 984 196 тис. грн, іншої дебіторської заборгованості на 1 062 113 тис. грн та грошей на 705 584 тис. грн. Серед всіх змін найбільші ризики

для ліквідності має зменшення грошей майже у два рази, що має загрозу для абсолютної ліквідності.

Індивідуальна формула поточних зобов'язань СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»:

$$ПЗ = ПЗт + ПЗб + ПЗстрах + ПЗоп + ПЗа + ПЗуч + Пзаб + ПЗі \quad (2.15)$$

де $ПЗт$ – товарна кредиторська заборгованість (р.1615 ф. 1), $ПЗб$ – кредиторська заборгованість перед бюджетом (р. 1620 ф. 1), $ПЗстрах$ – кредиторська заборгованість зі страхування (р. 1625 ф. 1), $ПЗоп$ – кредиторська заборгованість з оплати праці (р. 1630 ф. 1), $ПЗа$ – кредиторська заборгованість за авансами (р.1635 ф. 1), $ПЗуч$ – кредиторська заборгованість перед учасниками (р. 1640 ф. 1), $Пзаб$ – поточні забезпечення (р. 1660 ф. 1), $ПЗі$ – інші поточні зобов'язання (р. 1690 ф. 1).

У 2024 році проти 2022 року відбулося збільшення вартості поточних зобов'язань на 5 151 728 тис. грн або 65,4%, що за інших рівних умов можна вважати негативним явищем для розвитку підприємства та причиною для погіршення ліквідності. За складовими збільшення поточних зобов'язань відбувалося збільшення всіх поточних зобов'язань з максимальними значеннями товарної кредиторської заборгованості на 3 184 437 тис. грн, заборгованості перед учасниками на 1 175 271 тис. грн, інших поточних зобов'язань на 469 946 тис. грн, заборгованості за авансами на 226 335 тис. грн.

Таким чином, формула коефіцієнта поточної ліквідності для СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» набуває формули 2.16:

$$Кпл = \frac{ВЗ + Т + ДЗт + ДЗа + ДЗб + ДЗі + ПФІ + Гр}{ПЗт + ПЗб + ПЗстрах + ПЗоп + ПЗа + ПЗуч + Пзаб + ПЗі} \quad (2.16)$$

У табл. 2.3 проведено визначення скоригованого коефіцієнта поточної ліквідності та різниці з фактичним значенням 2022 року.

Таблиця 2.3 – Факторний аналіз поточної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Умовне скорочення	Код рядка ф. 1	2022, тис. грн	2024, тис. грн	Абсолютне відхилення, тис. грн	Темп приросту, %	Скоригований Кпл	Різниця з Кпл
<i>ВЗ</i>	1101	64 053	94 068	30 015	47	1,59	0,01
<i>Т</i>	1104	3 211 705	8 036 072	4 824 367	150	2,19	0,61
<i>ДЗт</i>	1125	4 262 659	8 645 354	4 382 695	103	2,14	0,56
<i>ДЗа</i>	1130	1 577 353	593 157	-984 196	-62	1,46	-0,12
<i>ДЗб</i>	1135	8 759	90 328	81 569	931	1,59	0,01
<i>ДЗі</i>	1155	1 911 919	849 806	-1 062 113	-56	1,45	-0,13
<i>ПФІ</i>	1160	0	567 916	567 916	-	1,65	0,07
<i>Гр</i>	1165	1 433 884	728 300	-705 584	-49	1,49	-0,09
<i>ПЗт</i>	1615	6 578 396	9 762 833	3 184 437	48	1,13	-0,45
<i>ПЗб</i>	1620	194 227	272 209	77 982	40	1,57	-0,01
<i>ПЗстрах</i>	1625	1 731	3 496	1 765	102	1,58	0,00
<i>ПЗоп</i>	1630	6 824	8 986	2 162	32	1,58	0,00
<i>ПЗа</i>	1635	20 863	247 198	226 335	1 085	1,54	-0,04
<i>ПЗуч</i>	1640	0	1 175 271	1 175 271	-	1,38	-0,20
<i>ПЗаб</i>	1660	24 041	37 871	13 830	58	1,58	0,00
<i>ПЗі</i>	1690	1 055 843	1 525 789	469 946	45	1,49	-0,09

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

За проведеними розрахунками визначено різні фактори впливу на загальний рівень ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»:

- фактори, що не мають впливу на загальний рівень ліквідності або їх вплив мінімальний: виробничі запаси, кредиторська заборгованість перед бюджетом, з оплати праці та зі страхування, а також поточні забезпечення,
- фактори, що призвели до збільшення загального рівня ліквідності: товари, дебіторська заборгованість за товари та з бюджетом, поточні фінансові інвестиції;
- фактори, що призвели до зменшення загального рівня ліквідності: дебіторська заборгованість за виданими авансами та інша поточна дебіторська заборгованість, гроші, поточна кредиторська заборгованість за товари та за авансами, перед учасниками, інші поточні зобов'язання.

Максимальний вплив ідентифіковано за такими факторами: як товари (вагомість впливу 0,61) та товарна дебіторська заборгованість (вагомість впливу 0,56), кредиторська заборгованість за товари (вагомість впливу 0,45), кредиторська заборгованість перед учасниками (вагомість впливу 0,2).

Отже, проведений факторний аналіз ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» вказує на чутливість до зміни вартості товарів та товарної дебіторської заборгованості, товарної кредиторської заборгованості та заборгованості перед учасниками.

2.4.Перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» доцільно розглядати в сукупності різних факторів розвитку підприємства та загальної економічної ситуації. Для забезпечення ліквідності підприємства необхідно враховувати внутрішні основи діяльності та бізнес-процесів, а також необхідно враховувати зовнішні умови діяльності, такі як макроекономічна нестабільність, валютні та цінові коливання та воєнний стан на території України. Макроекономічна нестабільність реалізує вплив на ліквідність та платоспроможність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» через зміни економічної кон'юнктури, можливість економічної кризи, цінової нестабільності через валютні коливання та підвищення рівня інфляції в Україні, а також погіршення платіжної дисципліни іншими учасниками фармацевтичного ринку та погіршення платіжної дисципліни від державних органів під час публічних закупівель. До проблем забезпечення ліквідності можна віднести воєнний стан та ризики, пов'язані з воєнними діями, руйнуванням складів та магазинів, фармацевтичних виробництв тощо.

Відповідно до проведеного аналізу ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» визначено, що основними проблемами у даній сфері є:

– збільшення поточних зобов'язань та поява таких складових як заборгованість перед учасниками, які прийняли рішення про виплату з нерозподіленого прибутку у розмірі 1 175 271 тис. грн на користь власників. На нашу думку, рішення про вилучення частини нерозподіленого прибутку слід вважати негативним, оскільки це негативно впливає на платоспроможність через зменшення власного капіталу та збільшення поточних зобов'язань на відповідну суму. У разі відмови від такої виплати можна досягти покращення показників ліквідності та платоспроможності за відсутності інших змін. У табл. 2.4 проведено оцінку ефективності заходів, якщо учасники відмовляться від виплат частини нерозподіленого прибутку у розмірі 1 175 271 тис. грн.

Таблиця 2.4 – Оцінка ефективності запропонованих заходів з відмови виплат власникам СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Показник	Код рядка ф. 1	2024, тис. грн	2025 рік, тис. грн пропозиція	Абсолютне відхилення, тис. грн	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи	1095	821 704	821 704	0	0
II. Оборотні активи	1195	19 605 001	19 605 001	0	0
Запаси	1100	8 130 140	8 130 140	0	0
Дебіторська заборгованість	1125-1155	10 178 645	10 178 645	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	567 916	567 916	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	728 300	728 300	0	0
Баланс	1300	20 426 705	20 426 705	0	0
I. Власний капітал	1495	7 372 146	8 547 417	1 175 271	15,94
II. Довгострокові зобов'язання	1595	20 906	20 906	0	0
III. Поточні зобов'язання	1695	13 033 653	11 858 382	-1 175 271	-9,02
Поточна кредиторська заборгованість	1615-1640	11 469 993	10 294 722	-1 175 271	-10,25
Поточні забезпечення	1660	37 871	37 871	0	0,00
Інші поточні зобов'язання	1690	1 525 789	1 525 789	0	0,00
Показники ліквідності					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-	0,056	0,061	0,01	
Коефіцієнт швидкої ліквідності	-	0,88	0,97	0,09	
Коефіцієнт поточної ліквідності	-	1,50	1,65	0,15	
Показники платоспроможності					
Чисті активи, тис. грн	-	7 372 146	8 547 417	1 175 271	15,94
Власний оборотний капітал, тис. грн	-	6 550 442	7 725 713	1 175 271	17,94
Коефіцієнт фінансового ризику	-	1,77	1,39	-0,38	-21,51

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

За проведеними розрахунками можна зробити висновок, що відмова від виплат учасниками у 2025 році може призвести до збільшення абсолютної ліквідності на 0,01 до 0,06, що не відповідає нормативному значенню та варто розробляти напрями збільшення залишків грошових коштів. Коефіцієнт швидкої ліквідності може бути збільшений до 0,98 та коефіцієнт поточної ліквідності до 1,65. Також варто відмітити збільшення чистих активів на визначену суму або 15,94%, а також збільшення власного оборотного капіталу на 17,94%. У разі відмови від виплат учасникам можливе зменшення рівня фінансового ризику через зменшення коефіцієнта фінансового ризику до 1,39, що не відповідає критичному значенню, проте наближається до такого значення,

– недостатній рівень та зменшення рівня абсолютної ліквідності через дефіцит грошей на поточних рахунках, що продукує розробку управлінських рішень з підвищення рівня абсолютної ліквідності та частки грошових коштів у активах та порівняно з поточними зобов'язаннями. Наступним напрямом у забезпеченні ліквідності має стати обґрунтування джерел для грошових коштів. Альтернативними варіантами для збільшення грошових коштів є оптимізація дебіторської заборгованості (Додаток Г) або запасів, встановлення цільових показників та контроль за їх досягненням.

Для збільшення абсолютної ліквідності рекомендовано переглянути розміри товарної дебіторської заборгованості та розробити різні альтернативні варіанти співпраці з покупцями для досягнення балансу між власною ліквідністю та сприятливими і лояльними умовами для покупців, оскільки запровадження жорсткої платіжної дисципліни призведе до пошуку нових постачальників клієнтами. Варто відмітити, що СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» створив лояльні умови для покупців, оскільки середній термін погашення у 2022 році становив 35 днів і збільшився до 45 днів у 2023-2024 роках. Нами розроблено декілька варіантів зменшення дебіторської товарної заборгованості з переведенням коштів у категорію «гроші та їх еквіваленти». За даними табл. 2.5 видно, що дебіторська заборгованість формується з надмірних розмірах та для досягнення рекомендовано мінімального значення абсолютної ліквідності необхідно зменшити товарну

дебіторську заборгованість на 22%, оскільки зменшення на 1% (зменшення на 86 454 тис. грн), 5% (зменшення на 432 268 тис. грн), 10% (зменшення на 864 535 тис. грн), 15% (зменшення на 1 296 803 тис. грн) та ін. не принесли бажаного результату. Тому для досягнення рекомендовано мінімального значення абсолютної ліквідності необхідно зменшити дебіторську заборгованість на 1 901 978 тис. грн (цільовий показник товарної дебіторської заборгованості 6 743 376 тис. грн) та спрямувати дані кошти виключно до грошових коштів та забезпечувати незмінний залишок на поточних рахунках у розмірі 2 630 278 тис. грн. Таким чином, підприємство повинно переглянути умови реалізації товарів та забезпечити пришвидшення термінів інкасації дебіторської заборгованості та визначати оптимальні залишки грошових коштів для фінансування поточної кредиторської заборгованості.

Альтернативними варіантами для збільшення грошових коштів є оптимізація запасів (Додаток Д), встановлення цілових показників та контроль за їх досягненням.

За даними таблиці (Додаток Д) видно, що запаси формується з надмірних розмірах та для досягнення рекомендовано мінімального значення абсолютної ліквідності необхідно зменшити запаси на 23%, оскільки зменшення на 1% (зменшення на 81 301 тис. грн), 5% (зменшення на 406 507 тис. грн), 10% (зменшення на 813 014 тис. грн), 15% (зменшення на 1 219 521 тис. грн) та ін. не принесли бажаного результату. Тому для досягнення рекомендовано мінімального значення абсолютної ліквідності необхідно зменшити запаси на 1 869 932 тис. грн (цільовий показник товарної дебіторської заборгованості 6260208 тис. грн) та спрямувати дані кошти виключно до грошових коштів та забезпечувати незмінний залишок на поточних рахунках у розмірі 2 598 232 тис. грн. Таким чином, підприємство повинно переглянути умови формування і зберігання, нормування запасів.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній бакалаврській роботі розкрито методичні підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності та проведено аналітичне дослідження. Основні висновки і рекомендації:

1. Визначено організаційні та технологічні особливості діяльності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» як спільного українсько-естонського підприємства, створеного з метою отримання прибутку шляхом здійснення торговельної діяльності лікарськими засобами та товарами медичного призначення та посередницької діяльності, виконання робіт та надання супутніх послуг. Діяльність СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» забезпечується через забезпечення діяльності та пряму співпрацю з ТОВ «Аптека НЦ» та медичним центром «Оптіма-Фарм», а також державними і комерційними закладами охорони здоров'я і аптеками, в тому числі активна участь у публічних закупівлях.

2. Узагальнено підходи до визначення сутності ліквідності та платоспроможності та для потреб даного дослідження під ліквідністю підприємств розуміємо здатність підприємства до погашення поточних (короткострокових) зобов'язань за рахунок оборотних активів, в тому числі грошових коштів; під платоспроможністю підприємств розуміємо здатність до погашення довгострокових зобов'язань за рахунок власного капіталу та його оборотної частини.

3. Досліджено методологічне та інформаційне забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності за наступними етапами: обґрунтування вихідних умов аналізу ліквідності і платоспроможності підприємства залежно від потреби та визначення організаційних питань, збір і підготовка інформації за даними бухгалтерського обліку та звітності про активи, грошові кошти, всі зобов'язання та власний капітал; аналітична обробка інформації та побудова масивів даних; аналіз показників ліквідності та платоспроможності, інтерпретація результатів; підготовка висновків про стан ліквідності та платоспроможності, розробка рекомендацій на основі розрахунків.

4. Проведено аналітичне дослідження ліквідності балансу СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» та визначено дотримання другого, третього та четвертого рівнянь і невиконання першого рівняння, тому можна визначити дефіцит найліквідних активів (A1) та надлишок активів, що швидко реалізуються (A2); активів, що повільно реалізуються (A3); активів, що важко реалізуються (A4).

5. Проведено аналітичне дослідження ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» за відносними показниками та визначено достатній рівень поточної ліквідності, що означає достатність оборотних активів, достатній рівень критичної та швидкої ліквідності, що означає достатність швидколіквідних оборотних активів, проте недостатній рівень абсолютної ліквідності, що вказує на дефіцит грошових коштів. Критичним був рівень абсолютної ліквідності у 2023-2024 роках, коли фактичне значення абсолютної ліквідності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД» було у 3-5 разів менше від нормативного (рекомендованого) значення. Доведено, що структура капіталу підприємства є не оптимальною та для підприємства притаманний високий рівень зобов'язань та недостатність власного капіталу.

6. Визначено фактори впливу на рівень ліквідності та платоспроможності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД», що призвели до збільшення загального рівня ліквідності: товари, дебіторська заборгованість за товари та з бюджетом, поточні фінансові інвестиції та фактори, що призвели до зменшення загального рівня ліквідності: дебіторська заборгованість за виданими авансами та інша поточна дебіторська заборгованість, гроші, поточна кредиторська заборгованість за товари та за авансами, перед учасниками, інші поточні зобов'язання. Максимальний вплив ідентифіковано за такими факторами: як товари та товарна дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість за товари, кредиторська заборгованість перед учасниками.

7. Обгрунтовано перспективи забезпечення ліквідності та платоспроможності та провести їх економічне обгрунтування за двома напрямками: зменшення поточних зобов'язань та збільшення власного капіталу через відмову від виплати частини прибутку акціонерам (виконання рекомендації призведе до

збільшення всіх показників ліквідності та збільшення власного оборотного капіталу, зменшення рівня фінансового ризику). Наступним напрямом у забезпеченні ліквідності обґрунтовано оптимізацію джерел для збільшення грошових коштів через оптимізацію дебіторської заборгованості або запасів, встановлення цільових показників та контроль за їх досягненням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Національного банку України від 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#n750>
2. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Підручник. К., 2014. 320 с.
3. Білявська А. В., Мізунська І. Р., Ковальчук Н. О. Аналітичні аспекти управління рівнем ліквідності та платоспроможності підприємств енергетики. *Бізнес Інформ*. 2019. № 1. С. 255-261
4. Голячук Н. В., Голячук С. Є. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості лісогосподарських підприємств Волинської області. *Економічний форум*. 2019. № 3. С. 89-95
5. Давиденко Н. М., Жовніренко О. В. Об'єктивна необхідність оптимізації рівня ліквідності компанії у системі управління корпоративними фінансами. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 6. С. 6-10.
6. Драган О. О., Варченко О. О., Зубченко В. В. Ліквідність аграрних підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та управління АПК*. 2023. № 2. С. 73-85.
7. Драган О.О., Герасименко І.О., Зубченко В.В., Гаврик О.Ю. Фінансова звітність як інструмент антикризового менеджменту. *Економіка та управління АПК*. 2022. № 1. С. 131–139.
8. Дранус В. В., Гавриленко В. Д. Сучасні вимоги до управління ліквідністю банків в Україні. *Ефективна економіка*. 2023. № 1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_1_38
9. Качула С. В., Погорелов Б. В. Ліквідність як характеристика фінансового стану сільськогосподарського підприємства. *Агросвіт*. 2022. № 22. С. 40-45
10. Ковальчук Н. О., Федішин М. П., Жаворонок А. В. Ліквідність як критерій оптимізації структури оборотних активів підприємства. *Економіка*.

Фінанси. Право. 2019. № 11(1). С. 16-19.

11. Лазаришина І. Д., Лазаришин А. В. Удосконалення методики динамічного аналізу ліквідності для потреб управління. *Економіка. Фінанси. Право.* 2019. № 10(2). С. 41-44.

12. Левкович О. В., Воробйова А. О. Аналітичні основи ліквідності та платоспроможності підприємства. *Ефективна економіка.* 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10307>.

13. Лемішко О.О. Ліквідність сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах господарювання. *Вісник аграрної науки.* 2014. № 12. С. 56-59.

14. Лопатовська О. О., Гаєвська О. С. Ліквідність та платоспроможність в контексті фінансового управління діяльністю підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2022. № 1. С. 118-123

15. Люта О.В., Пігуль Н.Г., Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка.* 2019. № 4. С. 14-23.

16. Мірошніченко В. О. Сучасний стан фінансового потенціалу аграрних підприємств. *Бізнес Інформ.* 2017. № 5. С. 124-129.

17. Насібова О. В., Папуцин В. М. Теоретичні аспекти управління ліквідністю та діловою активністю підприємства. *Економіка і суспільство.* 2017. № 12. С. 591–596.

18. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О., Пономарьова К. В. Архітектура механізму управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. *Трансформаційна економіка.* 2023. № 2. С. 38-44

19. Норд Г. Л. Аналіз показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки.* 2019. № 2. С. 339-352.

20. Огренич Ю. О., Турубарова Я. О. Ліквідність як складник оцінки фінансового стану підприємства «АТ «Харківобленерго». *Бізнес-навігатор.* 2021. Вип. 6. С. 100-105.

21. Орехова А. І. Аналіз стану фінансового потенціалу аграрних підприємств. *Актуальні проблеми інноваційної економіки.* 2018. № 4. С. 28-32.

22. Побережець О.В., Гусєв А.О. Ліквідність балансу підприємства та методика її визначення. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 2 (25). С. 223-230.

23. Поліщук Н. В., Мотник О. Р. Інтегральна оцінка фінансового стану сільськогосподарських підприємств. *Економіка і управління*. 2019. № 1. С. 105-113.

24. Правдюк М. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління ліквідністю аграрних підприємств. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 2. С. 124-139

25. Притуляк Н. Факторний аналіз ліквідності активів підприємства. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2020. № 4. С. 92-105.

26. Путінцева Т. В. Сутність ліквідності комерційних банків. *Вісник Університету банківської справи*. 2019. № 2-3. С. 73–80

27. Рачинський О. В. Методичне забезпечення оцінки рівня ліквідності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. № 4. С. 68-73.

28. Роганова Г. О., Щербакова К. В. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства кондитерської промисловості. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2020. Т. 26, № 4. С. 71-80. -

29. Роганова Г. О., Кравченко І. В. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства на прикладі кондитерської фабрики ПАТ «Ласощі». *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2020. Вип. 3. С. 92-103. -

30. Ромашова Я. Особливості аналізу ліквідності в системі оцінки фінансового стану сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. Економіка*. 2015. №5. С. 135-139

31. Рудика В. І., Чемчикаленко Р. А., Компанієць А. О. Управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 223-238.

32. Старостенко Г. Г. Управління ліквідністю малого підприємства: теоретичний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 16. С. 98-104.

33. Терен Г. М. До питання оцінки ліквідності сільськогосподарських підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 22. С. 106-110.

34. Терен Г. М. Система методологічних елементів аналізу ліквідності сільськогосподарського підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 8. С. 36-41.

35. Томчук О.Ф., Фабіянська В.Ю., Довгополюк Г.Ю. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті фінансового стану підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 5(05). С. 345–351

36. Третьякова О. В., Харабара В. М., Грешко Р. І. Ліквідність банку та ефективність впровадження нових нормативів ліквідності для банківської системи країни. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 5. С. 37-43

37. Ульянченко Н.В. Оцінка рівня ліквідності балансу за даними фінансової звітності сільськогосподарських підприємств. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. №3(32). С. 263-269.

38. Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Економіка та держава*. 2017. № 12. С. 56-60

39. Шуміло О. С., Курочка А. С. Ліквідність і платоспроможність підприємства та методи їх аналізу. *Бізнес Інформ*. 2023. № 4. С. 105-111

40. Щербань О. Д., Борзенкова В. І. Визначення сутності ліквідності та ділової активності підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 257–263.

41. Anisya Sunarta B., Kurniawan D. Effect of Liquidity and Leverage on Profitability of Agricultural Sector Companies Listed on the IDX. *In Proceedings of the 3rd International Conference on Applied Economics and Social Science - Volume 1: ICAESS*, 2021. Pp. 117-125.

42. Čavlin M., Đokić A., Miletić V. Influence of liquidity and solvency on profitability of agroindustrial companies in the conditions of COVID-19. *Ekonomika poljoprivrede*. 2022. Vol. 69(2). Pp. 441-453.

43. Dimitrova M. Financial liquidity of agricultural holdings. *Trakia Journal of*

Sciences. 2020. Vol. 18. Suppl. 1. Pp. 634-639.

44. Hendrasari W. K., Warsono, Fitriarsi F. The effect of liquidity, solvency and activities on the profitability of agricultural sector companies listed on The Indonesia Stock Exchange. *Jamanika*. 2023. Vol.03. No.01. Pp. 13-22.

45. Hidayat Y. M., Gautama B. P., Arianti C. S. The effect of liquidity and leverage on profitability in agricultural sector companies. Proceedings of the 5th Global Conference on Business, Management and Entrepreneurship (GCBME 2020). Series Advances in Economics, Business and Management Research. Pp. 98-102.

46. Odalo S. K., Achoki G. Liquidity and financial performance in agricultural firms listed in the Nairobi securities exchange in Kenya. *International journal of business and social science*. 2016. Vol. 7, No. 7. Pp. 57-65.

47. Rashid C. A. Efficiency of financial ratios analysis for evaluating companies' liquidity. *International journal of social sciences & educational studies*. 2018. Vol.4. No.4. Pp. 110–123.

48. Sari I. A. G. D. M., Sedana I. B. P. Profitability and liquidity on firm value and capital structure as intervening variable. *International Research Journal of Management, IT and Social Sciences*. 2020. № 7(1). Pp. 116–127.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність за 2022 рік

2024 рік 2023 рік 2022 рік 2021 рік 2020 рік [Завантажити як PDF](#)

Дата звіту 28.02.2023
 Період 2022 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Кошель Любов Миколаївна](#)
 КАТОТТГ UA800000000000624772
 Кількість працівників 2 557

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	3 665.00	2 020.00
первісна вартість	1001	14 759.00	14 759.00
накопичена амортизація	1002	11 094.00	12 739.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	28 945.00	53 053.00
Основні засоби	1010	514 682.00	445 822.00
первісна вартість	1011	936 505.00	959 744.00
знос	1012	421 823.00	513 922.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	175 674.00	175 674.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	13 175.00	7 915.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	736 141.00	684 484.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	5 432 437.00	3 275 758.00
Виробничі запаси	1101	45 227.00	64 053.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	5 387 210.00	3 211 705.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 125 712.00	4 262 659.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12 974.00	1 577 353.00
з бюджетом	1135	27 314.00	8 759.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 028 575.00	1 911 919.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	294 222.00	1 433 884.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	294 222.00	1 433 884.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	0.00
Усього за розділом II	1195	12 921 234.00	12 470 332.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	13 657 375.00	13 154 816.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19.00	19.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 745 866.00	4 955 201.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	2 745 885.00	4 955 220.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Інші довгострокові зобов'язання	1515	324 841.00	317 671.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	324 841.00	317 671.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	9 454 417.00	6 578 396.00
розрахунками з бюджетом	1620	76 020.00	194 227.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	74 200.00	183 915.00
розрахунками зі страхування	1625	2 121.00	1 731.00
розрахунками з оплати праці	1630	9 128.00	6 824.00
за одержаними авансами	1635	14 011.00	20 863.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	18 198.00	24 041.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 012 754.00	1 055 843.00
Усього за розділом III	1695	10 586 649.00	7 881 925.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	13 657 375.00	13 154 816.0

Додаток Б

Фінансова звітність за 2023 рік

[2024 рік](#)
[2023 рік](#)
[2022 рік](#)
[2021 рік](#)
[2020 рік](#)
[Завантажити як PDF](#)

Дата звіту 28.02.2024
 Період 2023 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Кошель Любов Миколаївна](#)
 КАТОТТГ UA80000000000624772
 Кількість працівників 2 515

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	2 020.00	658.00
первісна вартість	1001	14 759.00	14 759.00
накопичена амортизація	1002	12 739.00	14 101.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	53 053.00	47 330.00
Основні засоби	1010	445 822.00	436 403.00
первісна вартість	1011	959 744.00	1 017 870.00
знос	1012	513 922.00	581 467.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	175 674.00	175 674.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	7 915.00	13 695.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	684 484.00	673 760.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	3 275 758.00	6 312 621.00
Виробничі запаси	1101	64 053.00	76 575.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	3 211 705.00	6 236 046.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 262 659.00	7 122 305.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 577 353.00	1 274 685.00
з бюджетом	1135	8 759.00	60 278.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 911 919.00	3 069 610.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	597 452.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 433 884.00	534 415.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	1 433 884.00	534 415.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	12 470 332.00	18 971 366.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	13 154 816.00	19 645 126.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19.00	19.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 955 201.00	8 694 034.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	4 955 220.00	8 694 053.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	317 671.00	334 922.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	317 671.00	334 922.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	6 578 396.00	9 195 141.00
розрахунками з бюджетом	1620	194 227.00	219 840.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	183 915.00	219 349.00
розрахунками зі страхування	1625	1 731.00	1 636.00
розрахунками з оплати праці	1630	6 824.00	6 923.00
за одержаними авансами	1635	20 863.00	72 049.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	24 041.00	27 993.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 055 843.00	1 092 569.00
Усього за розділом III	1695	7 881 925.00	10 616 151.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	13 154 816.00	19 645 126.00

Додаток В

Фінансова звітність за 2024 рік

[2024 рік](#)
[2023 рік](#)
[2022 рік](#)
[2021 рік](#)
[2020 рік](#)
[Завантажити як PDF](#)

Дата звіту 28.02.2025
 Період 2024 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Кошель Любов Миколаївна](#)
 КАТОТТГ UA80000000000624772
 Кількість працівників 2 558

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	658.00	348.00
первісна вартість	1001	14 759.00	15 077.00
накопичена амортизація	1002	14 101.00	14 729.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	47 330.00	181 335.00
Основні засоби	1010	436 403.00	458 599.00
первісна вартість	1011	1 017 870.00	1 125 644.00
знос	1012	581 467.00	667 045.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	175 674.00	175 674.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	13 695.00	5 748.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	673 760.00	821 704.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	6 312 621.00	8 130 140.00
Виробничі запаси	1101	76 575.00	94 068.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	6 236 046.00	8 036 072.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7 122 305.00	8 645 354.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 274 685.00	593 157.00
з бюджетом	1135	60 278.00	90 328.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 069 610.00	849 806.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	597 452.00	567 916.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	534 415.00	728 300.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	534 415.00	728 300.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	18 971 366.00	19 605 001.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	19 645 126.00	20 426 705.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19.00	19.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 694 034.00	7 372 127.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	8 694 053.00	7 372 146.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	334 922.00	20 906.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	334 922.00	20 906.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	9 195 141.00	9 762 833.00
розрахунками з бюджетом	1620	219 840.00	272 209.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	219 349.00	249 032.00
розрахунками зі страхування	1625	1 636.00	3 496.00
розрахунками з оплати праці	1630	6 923.00	8 986.00
за одержаними авансами	1635	72 049.00	247 198.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	1 175 271.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	27 993.00	37 871.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 092 569.00	1 525 789.00
Усього за розділом III	1695	10 616 151.00	13 033 653.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	19 645 126.00	20 426 705.00

Додаток Г

Оцінка ефективності запропонованих заходів з оптимізації товарної дебіторської заборгованості СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Показник	Код рядка ф. 1	2024 тис. грн	2025 рік, тис. грн пропозиція					Абсолютне відхилення, тис. грн				
			-1%	-5%	-10%	-15%	-22%	-1%	-5%	-10%	-15%	-22%
I. Необоротні активи	1095	821 704	821 704	821 704	821 704	821 704	821 704	0	0	0	0	0
II. Оборотні активи	1195	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	0	0	0	0	0
Запаси	1100	8 130 140	8 130 140	8 130 140	8 130 140	8 130 140	8 130 140	0	0	0	0	0
Товарна дебіторська заборгованість	1125	8 645 354	8 558 900	8 213 086	7 780 819	7 348 551	6 743 376	-86 454	-432 268	-864 535	-1 296 803	-1 901 978
Дебіторська заборгованість, інша	1130-1155	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	0	0	0	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	567 916	567 916	567 916	567 916	567 916	567 916	0	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	728 300	814 754	1 160 568	1 592 835	2 025 103	2 630 278	86 454	432 268	864 535	1 296 803	1 901 978
I. Власний капітал	1495	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	0	0	0	0	0
II. Довгострокові зобов'язання	1595	20 906	20 906	20 906	20 906	20 906	20 906	0	0	0	0	0
III. Поточні зобов'язання	1695	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	0	0	0	0	0
Показники ліквідності												
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-	0,056	0,06	0,09	0,12	0,16	0,20	0,01	0,03	0,07	0,10	0,15
Коефіцієнт швидкої ліквідності	-	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Коефіцієнт поточної ліквідності	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
---------------------------------	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Додаток Д

Оцінка ефективності запропонованих заходів з оптимізації запасів СП «Оптіма-Фарм, ЛТД»

Показник	Код рядка ф. 1	2024 тис. грн	2025 рік, тис. грн пропозиція					Абсолютне відхилення, тис. грн				
			-1%	-5%	-10%	-15%	-23%	-1%	-5%	-10%	-15%	-23%
I. Необоротні активи	1095	821 704	821 704	821 704	821 704	821 704	821 704	0	0	0	0	0
II. Оборотні активи	1195	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	19 605 001	0	0	0	0	0
Запаси	1100	8 130 140	8048839	7723633	7317126	6910619	6260208	-81301	-406507	-813014	-1219521	-1869932
Товарна дебіторська заборгованість	1125	8 645 354	8 645 354	8 645 354	8 645 354	8 645 354	8 645 354	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість, інша	1130-1155	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	10 178 645	0	0	0	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	567 916	567 916	567 916	567 916	567 916	567 916	0	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	728 300	809 601	1 134 807	1 541 314	2 019 821	2 598 232	81301	406507	813014	1291521	1869932
I. Власний капітал	1495	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	7 372 146	0	0	0	0	0
II. Довгострокові зобов'язання	1595	20 906	20 906	20 906	20 906	20 906	20 906	0	0	0	0	0
III. Поточні зобов'язання	1695	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	13 033 653	0	0	0	0	0
Показники ліквідності												
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-	0,056	0,06	0,09	0,12	0,15	0,20	0,01	0,03	0,06	0,10	0,14

Коефіцієнт швидкої ліквідності	-	0,88	0,89	0,91	0,94	0,97	1,02	0,01	0,03	0,06	0,09	0,14
Коефіцієнт поточної ліквідності	-	1,5	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00